CM : 0 $ 05

ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8 $ 00	Un an.....	10 $ 00
Six mois...	5 00	Six mois...	6 00

Annonces Légales
0 $ 10 la ligne de 6 points sur justifications de 9 centimètres quelle que soit la page

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NAM THỨ TƯ SỐ 418
Ngày thứ tư
7 Avril 1926

Le Courrier Indochinois

東法時報

Tổng-lý : NGUYỄN-KIM-ĐÍNH
Chủ-bút : NAM-KIỀU

BÁO QUÁN
186, đường d'Espagne
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone) Số 324

MỘT TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 4935

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8 $ 00	Một năm...	10 $ 00
Sáu tháng...	5 00	Sáu tháng...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thư để gửi
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Báo báo tỏ việc buôn bán hay là việc gì cần thương nghị trước

1925

XVI

Nay đã bước qua con đường Tây-bá-lợi-á (Transibérien) dòm ra quần-đảo Nhựt-bổn ban-đảo Cao ly ta tưởng cũng nên nhơn đó vào thám-hiểm miếng đất rộng mình-mông của nước Tàu kia mà người ta thường đồn là một kho châu báu vô cùng vô tận của thế-giới đã xem qua cái trình-độ tiến-hóa của các bậc *thiên triều* ngày nay ra thế nào và cái khốc *tranh quyền đoạt lợi* của bọn người Âu Tây ra làm sao ? Các bác thiên-triều ! ta nghe hai chữ *thiên triều* cũng đủ rõ ràng dân-tộc Tàu không phải là một dân tộc hèn-mạt, cũng biết tự-tôn tự-cao, cũng vì cái tánh tự-tôn tự-cao đó thái qua mà nước Tàu chậm bước lên con đường tiến-hóa gần mười thế kỷ nay mà cũng nhờ có cái tánh tự-tôn tự-cao ấy mà nước Tàu còn giữ nguyên cái *khối cu* trên *chóp Á*, không đến nỗi bị chia manh chia mún trong tay bọn liệt cường. Cái tánh tự-tôn tự-cao của người Tàu giẹp bớt xuống là từ khi thấy mình thất-bại ở Cao-ly phải nhường quyền bảo-hộ cho người Nhựt, thất bại ở Quảng-đông phải **nhường quyền trị ngoại (1) cho liệt-cường. Cũng nhờ cái tánh tự-tôn tự-cao của họ bị bớt xuống,** cũng nhờ liệt-cường thị oai cho nên dân-tộc Tàu giựt mình tỉnh giấc ngàn năm lo việc tự-phấn tự-cường để mưu giải thoát cho mình khỏi lao lung trong vòng nô-lệ. Muốn cho dân-tộc Tàu khỏi lao lung trong vòng nô-lệ thì trước hết phải mưu tính cho dân-tộc Tàu hành-động tự-do. Vì vậy cho nên cuộc cách mạng mới nổi lên, nhà Mãn-Thanh phải mất. Kết cuộc nền quân chủ chuyên chế đổ mà nền dân chủ tự-do thành. Nền dân-chủ đã thành-lập rồi nhưng than ôi ! Óc quân chủ vẫn còn, khí chuyên chế vẫn bao-bọc. Những kẻ vị dân ái quốc thì ít, bọn đỗ lợi tham danh thì nhiều khiến nước Tàu 13 năm dân-chủ mà vẫn còn chìm-nổi giữa giòng sông. Những bọn có danh-vị có thế-lực trong nước thường tranh nhau lấy địa-vị thượng-lưu, nhưng bọn ấy nào có làm hết cái nhiệm-vụ thượng-lưu đâu ! Họ chỉ khăng-khăng giữ lấy cái mục-đích vị-kỷ, lo đút nhét cho hà-bao họ được đầy, lòng tham được thoả mà sanh ra cái hại trở giáo đâm nhau. Người ngoại-quốc nom vào rõ thấy tâm-lý bọn vô nhơn, lập mưu đốt thêm lửa dục động nhơn đó cướp giựt một mớ lợi-quyền về kinh-tế, về ngoại-giao, nhơn đó can-thiệp vào chánh-trị để đoạn-tuyệt cơ-hội tái-tạo của nước Tàu. Cái nhược-điểm của bọn vô nhơn, cái chánh-sách ngoại-giao của bọn ngoại-quốc những trẻ tiên tri tiên giác nước Tàu đã rõ cả chánh sách ngoại giao của bọn Anh Nhựt tàu-khốc thật, nhưng biết làm sao tiêu trừ chánh-sách tàn-khốc ấy được. Những bọn vô-nhơn là bọn có thế lực, nhưng lại là những kẻ đã bị bọn ngoại-quốc lung-lạc rồi. Nay muốn làm cho bọn ấy tỉnh trong cơn mê-muội thì không chi bằng dùng việc bãi-ngoại làm căn-cứ. Việc bãi-ngoại chẳng những thức tỉnh bọn vô-nhơn mà thôi, lại còn phá tan lần độc-khí chuyên chế còn sót lại để nâng cao cái giá-trị bọn lao-động lên hòng gây cho nước Tàu một nền dân-chủ hoàn-toàn. Cũng nhờ những kẻ tiên-tri tiên-giác nước Tàu khéo tính cho nên ngày tháng năm năm 1925 mới nảy ra cái phong-chào bãi-ngoại ở Thượng-hải và đình-công ở Hồng-kong (Hương-cảng) hơn 25,000 học sanh rủ nhau đi khắp thành phố Thượng-hải cổ-động việc tẩy-chay người Nhựt và người Anh đã bắn chết những người học-sanh trong ngày 30 tháng Mai (2) truyền-bá những chủ-nghĩa bình-đẳng dân-quyền trong dân-gian, đòi thủ-tiêu các điều ước cũ, xin bỏ quyền thẩm-phán của các lãnh sự (consul) ngoại-quốc ở đất Tàu tức là quyền trị-ngoại (exterritorialité) mà liệt quốc đã ép người Tàu công-nhận sau khi thua trận (1901) Cái phong-chào bãi-ngoại càng ngày càng bành-trướng, khiến các nước có quyền-lợi ở nước Tàu đều lấy làm lo. Nhứt là các nhà kỹ-nghệ thương mãi nước Anh bị thiệt hại rất nhiều. Thợ thuyền đình-công, bồi-bếp cũng đình-công, các xưởng thợ các nhà máy trống lổng, không có một người Tàu giúp việc, các tô giới xảy ra những việc xung-đột như lửa chiến tranh sắp tới nơi ; người ngoại-quốc ở các tô-giới như gà trời chơn không đi đâu được một bước. Thinh-thế của người Tàu càng ngày càng lừng lẫy, đạo quân lao động càng ngày càng tăng số, khiến cho người Anh người Nhựt phải khiếp vía, đổi ra cái thái-độ ôn-hòa để bảo-thủ lấy quyền lợi ở nước Tàu.

Chánh phủ Anh đổi Tổng-Đốc Hương-cảng (Hongkong) buộc đại sứ Sa-điện (Shamen) phải thường mạng những kẻ học sanh bị lính cảnh-sát bắn chết ; Chánh-phủ Nhựt thì phái người thương thuyết với Chánh phủ Bắc-kinh về việc tam-quốc đồng-minh. (Nga Nhựt Tàu) Các nhà ngoại giao hô-hào rằng Nhựt, Hoa tương-thân, Anh-Hoa (3) liên-lạc mưu dục bớt ngọn lửa nhiệt-tâm ái-quốc của người Tàu để trở lại con đường cũ của họ, nghĩa là muốn mập mờ đánh lận con đen, họa may có thi-hành được cái chánh-sách chế áp ngoại giao rồi thi-hành cái chủ-nghĩa đế-quốc của họ chăng.

(1) Tức là liệt cường được phép kéo binh quân bải-quân ngủ trong đất nước Tàu để nhường cho (Tô-giới), được đặt lãnh-sự và cho các lãnh-sự được quyền thẩm-phán.

(2) Việc bãi-ngoại xảy ra là vì người Nhựt giết một người thợ máy tại Trung-Hoa.

(3) Hoa là Trung-Hoa.

ĐÁM TÁNG CỤ PHAN-CHÂU-TRINH

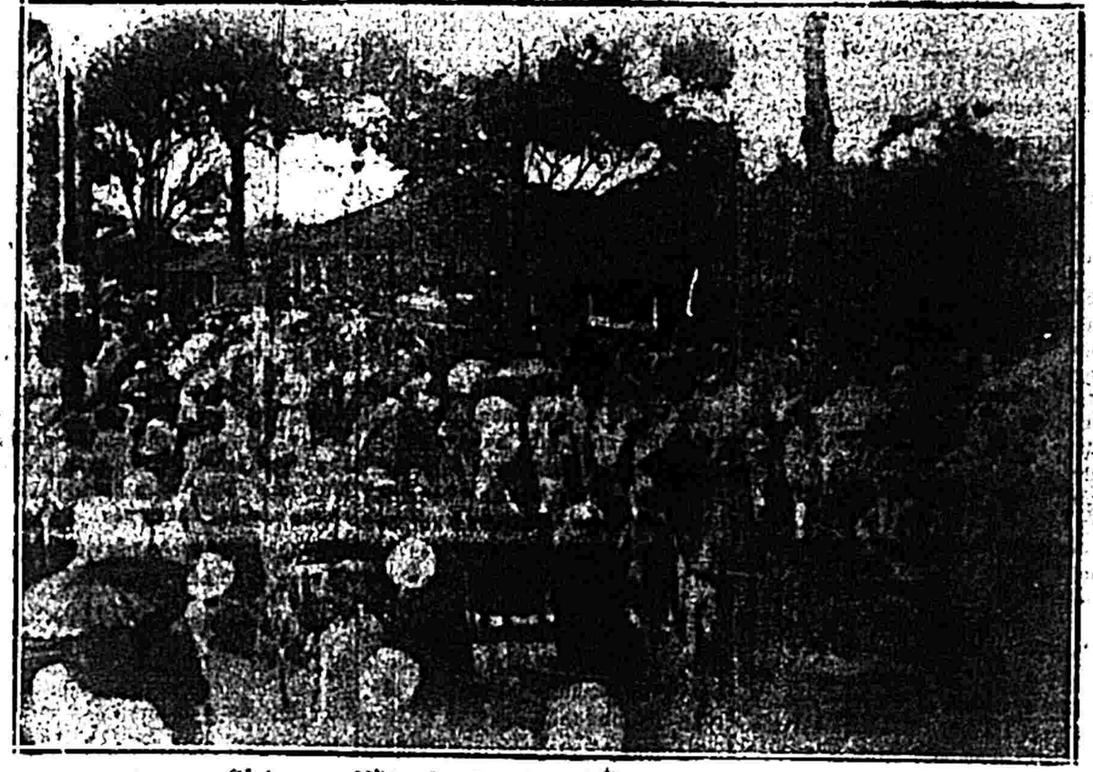

Châu con Hồng lạc bao bọc linh xa và linh cứu ngài

VĂN-XUÔI

Cáo thơm lần giở trước đèn

Cụ Phan châu-Trinh mất rồi ! Cụ Phan-châu-Trinh mất, non sông Việt Nam chẳng những là mất một ông « Trạng-Sơn » (1) là mất một nhà ái-quốc mang nặng tinh-thần dân-chủ tiên-liên đã gieo mầm dân-chủ cho con nhà Hồng-Lạc mà thôi, trong vườn thi-ca quốc-văn đã mất một tay cự-phách rồi. Tôi nói về thi-ca quốc-văn mà thôi, bởi vì sự nghiệp trước thơ lập-ngôn của cụ còn nhiều lắm, khá sánh rừng bề dặng, sau này sẽ có người nối chí cụ mà xuất bản để hóa dân. Tôi muốn nói chuyện thi ca quốc-văn của cụ, cũng vì cái cảm tình người đồng bịnh, chớ tôi không phải làm bài khảo cứu hoặc phê bình chi.

Về thi ca của cụ thì kể ra cũng nhiều lắm. Năm hôm rồi, vừa đặng tin cụ mất, tôi ngồi ngẫn ngơ dựa án sách, bỗng hồi về cái đời cay nghiệt của con nhà chí-sĩ, tôi đang mơ-màng tư-tưởng về cái lẽ sống chết của người anh-hùng kiệt-sĩ, thì tôi bỗng nhớ lại mấy bài thơ văn nôm của cụ tôi còn chép vào tập « Cáo thơm ». Vậy tôi lục đặng ra đây cho ai là làng tao-nhân mặc khách, đọc câu văn di hận mà chia chút khổ tâm, thương cho thân-thế người anh-hùng ! Như bài thơ « Nhân-khách ».

Ghẹo khách Nam quan lúc ghé thuyền,
Ay ai cao-khiết kết làm duyên,
Câu thơ mạt-kiếp chi nề hử
Cái lịnh cường-nhơ cũng khó thuyên.
Hồ hải vẫy-vùng bao phỉ chí,
Phong-trần dầu-dãi bấy nhiêu niên
Trong vời cố quốc hồn vơ vẩn,
Vâng-vẳng đêm trường lóng tiếng quyên.

Nghe đâu bài thi nầy cụ làm lúc cụ ở Bắc vào Nam. Ông bạn Nam-Kiều tôi có họa lại rằng :

Ay ai cùng hội lại cùng thuyền,
Cũng khách non sông vẫn nặng duyên,
Hai chục triệu dân mơ chưa tỉnh,
Bốn ngàn năm bịnh thuốc lâu thuyên.
Oan già đức luyện tay hùng tráng,
Mầu nóng hâm sôi dạ thiếu niên,
Trách-nhiệm nặng nề ai đó tá ?
Kêu hồn cố-quốc tiếng chim quyên.

Lại một bài nữa cụ làm lúc ở Mỹ-tho, tựa đề :

« CÂY ĐÈN SẮP » (2)

Một thân đứng sựng giữa đàng đôi,
Đèn sắp sanh làm phận đẻo-dai,
Thương vẳng tim son trong mấy tấc,
Lăn tròn xác trắng biết bao ngoài.
Chảy dầu bao quản khi tâm-tối,
Nóng ruột vì chưng phận sáng soi,
Hễ của trách ai cho giỏ lọt,
Canh tàn nhỏ giọt tỏ cùng ai ! ! (3)

Tâm-sự thay ! Tâm-sự thay !

Đau đớn thay một đời có-phận ! Bây giờ rõ ra đời cụ, quả là đời của một cây đèn sắp đèn ngày chảy vật ra không cuộc.

Than ôi ! Con tằm đến thác tơ còn vương, ngọn nến tàn rồi lụy chứa khô. Dĩ hận thay !

Thi văn của cụ Phan châu Trinh còn nhiều lắm. Một hôm cụ vào cho nhà một ông bạn tôi, cụ đọc suốt một hơi có trót trăm bài thi quốc-văn, bài nào cũng là thoát tục. Thi anh em trong làng văn cũng tưởng cụ còn nhiều *hướng thọ* về sau, thơ văn ấy còn có ngày xuất thế, có ngờ đâu trẻ tạo cướp giựt cụ đi thình lình, nên không ai sao chép lại để làm tài liệu cho quốc văn trong buổi phôi thai nầy. Bây giờ cụ mất, chẳng những cụ đem theo cái sự linh lợn lao, dục nhựt bổ thiên của cụ xuống mồ, mà văn chương như rừng quế thơm tho kia cũng theo cụ một phần mà làm đỗ rật thiên-cổ.

Tiếc thay !

Trang-Tử

(1) Trạng-sơn là tên tự của Tôn-Văn, có ý sánh cụ như Tôn-Văn nước Tàu.

(2) Bài nầy nghe ý tứ còn sai lạc nguyên văn lắm. Ấy là của một người bạn đọc cho tôi chép.

(3) Bài nầy sắp ra thì tôi vừa gặp bà Huỳnh-trí-Phủ nói chuyện rằng bài thơ nầy là cụ Phan làm khi còn ở tại nhà bà, hiện bổn cảo bấy giờ bà còn giữ được, nguyên văn như sau nầy :

Năm nhịp mười năm thế không hoài,
Đèn sắp nhen cho thiệt đỏ dai,
Thẳng rằng sợi tim trong mấy tấc,
Lăn tròn cái xác biết bao ngoài,
Chảy dầu đỏ tỏ đâm tâm tối,
Nóng ruột vì lo sự sáng soi,
Hễ của trách ai cho giỏ lọt,
Đêm trường nhỏ giọt tỏ cùng ai.

N. M.

HUẾ

Cụ Phan-bội-Châu lại vô chùa

Ngày 8 Mars cụ Phan lại dọn nhà lên ở tại chùa Phổ-quan gần Bến-ngự cách kinh-thành một cây số. Cụ dạy rằng cụ muốn thanh-tịnh để tịnh-dưỡng ít lâu. Ngày ngày đọc kinh, hoặc chiêm nghiệm sự thuần-túy của Phật-lý một lúc đã.

Học sanh trường kỹ nghệ lại thôi học nữa

Ngày 4 Mars, học-sanh phổ học lần đầu, rồi quan Khâm sứ có đến vào học lại. Ngày 10 Mars vì sự rắc-rối gì đó nữa nên phủ Khâm-sứ có phái hai người đại biểu và một đội lính tập có gươm súng chỉnh-tề, và một đội cảnh binh nữa, lâu vậy trường rà bắt đưa nội-tâng người. Nghe đâu trong khi tra xét có một tên học-sanh tánh quá bằng-hải nên hội-đồng bắt lấy đồ tạ tội. Cậu nầy khẳng cự và các nghĩa cái đê-tiện của sự «lạy» mà một nước nào gọi là văn-minh thời không dùng đến. Vì sự kỳ kèo nên có hăm đem ra bắn song anh ấy cũng vẫn điềm-nhiên mà chịu chết, bỏ không chịu mất danh-dự.

Hội-đồng xét xong kết án từ 3 năm 13 người vì tội.... ? ? Các học sanh liền xin về hết để chia buồn với mấy anh-em bị bắt.

Ngày 14 Mars hai ông đại-biểu nói ở trước đích thân lên tại khâm « Thừa phủ » lấy *Ông* lý và *nhân đạo* tha cho mười ba người tù học sanh về.

Nay ai nấy đã lần lượt về xứ ! Thế là xong ! !

HOÀI NAM (Huế)

Lễ truy điệu cụ Phan-Tây-Hồ

Ngày 28 Mars ở tại hội quán hội Quảng-Nam hồi 4 giờ chiều có thiết lập lễ « Truy-điệu cụ Phan-Tây-Hồ » Cách sắp đặt chỗ làm lễ theo kiểu mới không xôi heo vàng bạc như xưa, mà chỉ để một cái hương án ở trước một bức ảnh cụ, một lư hương, đôi ngọn sáp và một cái độc bình cắm hoa xung-quanh thì có treo các liễn đối của đồng-bào viếng cụ. Dự lễ toàn là các nhà thân-hào trí thức cùng nam nữ học sanh Huế mà thôi. Cả thảy quá 500 người. Cụ Phan-bội-Châu thay mặt cho anh em làm lễ, rồi đọc một bài diếu văn bằng chữ Hán, cụ đọc một cách rất buồn rầu bi-ai làm cho ai nấy cũng ngậm-ngùi cảm động, có kẻ khóc to lên nữa, kế đọc một bài diếu văn bằng quốc ngữ của toàn bạn quốc dân Huế viếng cụ. Sau nữa đến một bài văn xuôi của toàn thể học sanh. Cụ Phan bội-Châu lại diễn-thuyết về cái sanh thời, sự nghiệp và hi-vọng của cụ Tây-Hồ đối với nước nhà. Xong rồi thì đọc các câu liễu-đối bằng quốc-văn, hoặc bằng hán văn. Thứ nữa có ông Bửu-Đình có nói qua về cái tình trạng cụ Tây-Hồ tại Nam kỳ và sau khuyến khích anh em đồng bào nhủ cụ Tây-Hồ vậy.

Xong rồi cụ Phan bội Châu ra làm lễ lạy và bắt ai nấy đều làm lễ định thần mất phải nhìn ảnh cụ Tây hồ mà chiêm nghiệm trong hai phút.

5 giờ rưỡi lễ mới xong. Ai nấy về đều có trật tự lắm. Tự cổ chí kim tại kinh đô Huế chưa bao giờ có cái lễ nào mà quốc-dân tỏ lòng kính phục và cảm nghiệm như vậy. — H. N.

VĂN UYỂN

HỌA VẬN BÀI THI KHÓC CỤ PHAN-CHÂU-TRINH

của ông Nguyễn-viên-Kiều

Khóc người chí-sĩ khó thành câu,
Non nước từ đây nhỉ mạch sầu.
Vì giống tang thương rơi khối ngọc,
Xui người đồng đạo nhiều dòng châu.
Lòng riêng thuở nọ trông cho thấy,
Cảnh ngộ bây giờ nhớ đến đâu.
Đánh thức con Hồng trong mấy triệu,
Dùi chuông Tuấn-kiệt để ngàn thu.

Phạm-minh-Kiên.

ĐIẾU CỤ PHAN-CHÂU-TRINH

Dân Việt sầu tuôn lệ mấy dòng,
Đau lòng vĩnh biệt cụ Phan-công.
Những toan Bia phước ra tay cả,
Chưa thấy Đăng-vương đã vội cùn.
Đất nỡ chôn vùi người chí-sĩ,
Đời còn để lại tiếng anh hùng.
Treo gương ái-quốc soi kiêm cổ,
Một tấm tinh chung điếu phục ông.

N. H. H.

Thoạt nghe hung-tin của Phan-công,
Tức phải tuông rơi giọt lụy hồng.
Cứu nạn phò nguy lòng chí-sĩ,
Vừa dân giúp nước đạ anh hùng.
Sĩ-dân nước Việt nào ai sánh,
Nhân vật nhà Nam mấy kẻ đồng.
Tưởng đến thác rồi càng thêm tiếc,
Treo cho vận mạng tiếc cho ông.

Lê-kim Biên, Immigration Poempenh.

VỀ VIỆC LÀM LỄ TRUY-ĐIỆU CỤ PHAN CHÂU TRINH TẠI PHAN-THIẾT

Dân đoàn Phan-thiết nghe tin cụ Phan-châu-Trinh chết, bèn muốn tổ-chức một cuộc lễ để truy điệu ngài, song rủi gặp phải một tên đầu trâu mặt ngựa kia, hết sức cản ngăn, lại nói nhiều câu sỉ nhục đến nhà đại chí-sĩ rất là ngu xuẩn, giá như câu : Phan-châu-Trinh đã phạm một cái tội là chưởi nhà vua mà ! Cùng là : Cùng là bây muốn làm lễ truy-điệu thì cứ việc đi Côn-lôn ! Than ôi, ở vào cái thế-kỷ thứ hai mươi nầy, tiếng trống tự-do, tiếng chuông dân-chủ đã inh ỏi bên tai, mà trong đồng-bào ta có kẻ hãy còn ngủ say trong giấc-mộng, có lẽ là vì cái ảng mây chuyên chế nó đã che mờ cả mắt, luồng hơi chuyên chế nó đã nghẹt ngào cả mũi, hai chữ « quân quyền » nó đã in sâu vào trong óc đen, cho nên mới còn thở ra những cái câu « ngu xuẩn » như thế chăng ? Nghĩ đến mà tức ! Nghĩ đến mà thương ! — N. K.

LỜI CẢM ƠN

của gia quyến cụ Phan-châu-Trinh

Thưa quí ông, quí bà và quí cô,

Phụ-thân và nhạc thân chúng tôi từ khi lâm bịnh, đồng bào nhiều vị hết lòng giúp đỡ mọi đường ; đến khi tống táng không biết bao nhiêu người đến viếng điếu đưa lên huyệt mà kể. Nhứt là các ngài Hội-đồng trị-sự lại chăm lo một cách riêng. Đối với cái thạnh-tình của hàng mấy muôn bác, chú, cô, cùng anh em chị em đồng-bào chúng tôi nói một tiếng cảm ơn thì

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

không đủ. Chúng tôi xin ghi tạc ơn ấy với thời-gian, sự đó đã là tất nhiên, vào dạ, và hết sức nối theo gương trước, lo báo đền trọn đời, để khỏi phụ lòng đồng-bào và khỏi thẹn với gia-phong chúng tôi.

Trong lúc bối rối, thừa tiếp không hết, nhiều điều sơ thất, kính xin quí ngài thứ thứ cho. Xin cảm ơn vô cùng.

Nay kính,

Nữ : Phan-châu-Liên,
Phan-châu-Lan.

Tế : Lê-Âm,
Nguyễn-đông-Hội.

Bài điếu-văn

của mấy người làm trong sở **Ba-son** *đọc tại trước phần mộ cụ* **Phan-châu-Trinh** *ngày 4 Avril*

Vì bản Hội-đồng trị-sự đã có định trước, chỉ nhận có ba bài điếu văn đọc tại trước mộ cụ Phan-châu-Trinh mà thôi, nên số báo trước, bổn-báo chỉ đăng nguyên ba bài ấy, sau hỏi ra mới hay hôm ấy mấy người làm trong sở Ba son, cũng có xin đọc một bài điếu-văn nữa, vậy xin đăng nguyên-văn ra như sau nầy :

Thưa quí bà, quí ông,

Hôm nay là ngày vĩnh-biệt của Phan đại-nhơn, là người chí sĩ Việt-Nam, trước huyệt đây, tôi xin thay mặt cho một ngàn công-nhơn lao lực, mà kính điếu đôi lời cho thỏa lòng hoài-vọng.

Vẫn bọn chúng tôi, bề học-thức ít ỏi, nhưng mà cũng đã trí cân-phân đều hơn thiệt, cũng biết người cang liệt vị-quốc vong-xu mà mến đức.

Hỡi ôi ! tiếc thay ! Từ bấy lâu, chúng tôi đã mộ danh ngài, mà ngày nay đã hết trông thấy mặt.

Ngài ôi ! Trải mấy mươi năm lao-khổ, chưa phỉ ước nguyền, sao ngài vội tách theo miền dị lộ : một gánh non sông hoằng-hoạt, ngài đã đành trao lại cho hậu-sanh !

Gương trung-nghĩa ấy, chúng tôi xin nơi dân, rằng châm nom cho Pháp-Việt để huề, sẻ dìu-dắc nhau theo nẻo văn-minh, cho kịp thời kịp thế.

Ôi ! Miệng lưỡi mối trối ai ! chúng tôi nguyền giữ phận làm người đổi đạo đức cho nên giá trị. Nào ai là kẻ xui mưu làm loạn ? Nào ai là muốn khuấy rối nước nhà ? Hễ đừng làm người trên thế, thì lẽ tự-nhiên khao-khát sự mở mang, mùng trông đều công-ích. Nhứt là bọn chúng tôi, trong chỗ sanh nhai phải chịu đỗ-khổ, lao động, cháy da phỏng trán, đoạn nỗi rút-ro phải mang lấy tật nguyền, thì chúng tôi còn cả tiếng kêu nài công-lý hơn nữa.

Bốn mươi triệu đồng bào của Jaurès liên-sanh có biết cho chúng tôi chăng ẻ ?

Anh-em tâm-huyết ta ôi ! Đường hầy còn nhiều nỗi chông-gai, vậy thì đồng bào ta vịn lấy nhau nơi dẫn tiến hiền, cho người quá vãng ngậm cười nơi cõi thọ.

Trước mộ phần, tôi cái tạy đại nhơn. Phan chí-sĩ *hồn linh xin chứng.*

Un délégué du personnel indigène de l'Arsenal.

Lời rao cần kiếp

Vì quốc tang nên bữa tiệc của hội Chasseloup-Laubat, hội Khuyến-học và hội Thương-mãi kỹ-nghệ tổ chức đặng đãi ông Bùi-quang-Chiêu nhơn dịp ngài ở Pháp về phải hoãn lại, nay nhứt định là ngày thứ bảy 10 Avril lúc 7 giờ tối tại nhà hội Khuyến học ở đường Colonel Grimaud. Mỗi người chung chịu 3 $ tiền đồng tại nhà hàng Namkiu và tại bổn quán Đông Pháp. Người không có chung trong ba hội nói trên đây cũng có thể dự đặng.

B. Q.

Học-sanh Huế điếu cụ Phan Tây-hồ

Ngày hôm nay là cái tang chung của cả toàn-quốc Việt-Nam ta, anh em chúng tôi đứng trong cái hoàn-cảnh gió thảm mưa sầu nầy, xin thay mặt cho các anh-em học-sanh giải tỏ tấm can trường, lấy lệ làm văn, gọi là truy niệm vong-linh cụ Phan-Tây-Hồ.

Hỡi ôi ! Vận-mạng thường không biệt-đãi khách anh-hùng, người hào-kiệt thường có cái mãnh-lực kháng cự với không-gian, mà không chống-chỏi với thời-gian, sự đó đã là tất nhiên, song sự-nghiệp trăm năm, công chưa thành, chí chưa toại, ông trời già sao khéo đa đoan. Thôi, cái thảo bài ký của cụ đây, chẳng qua cũng là quốc dân Việt-Nam ta vô-phước, mà anh-em học-sanh chúng tôi đây lại rất đỗi vô-duyên. Đồng-bào ta trong Nam còn được cái hạnh-phúc tiếp-rước cụ, mắt được trông thấy cụ, tai được nghe lời cao-kiến, chớ anh-em chúng tôi lại không được ra mắt cụ, mà trần-tỏ nỗi lòng.

Cụ Tây-Hồ ôi ! Xưa nay những bậc anh-hùng chí-sĩ, vũ-trụ cũng chẳng ít có gì, song anh-em chúng tôi không biết người chỉ biết cụ, riêng có cảm-tình với cụ đã vì đồng-bào ta rức bỏ tất cả mọi sự khoái-lạc về thân-danh, lắm phen toan hi-sanh tánh-mạng, để bảo-toàn bình-vực lấy cái quyền-lợi của con em Nam-Việt nầy.

Khi cụ về đến đất-nước nhà, anh-em chúng tôi lướng những mừng thầm, mừng là mừng sẽ gặp một người hướng-đạo rất xứng-đáng để đem đường chỉ lối cho anh em chúng tôi. Than ôi ! Không ngờ hóa công cay-nghiệt, cuộc tử-sanh sao khéo bày trò, làm cho cái công-cuộc của cụ phải gián-đoạn, mà cái hi-vọng của anh em chúng tôi chỉ hóa ra trào-huyễn đến sự-nghiệp tạo nhân của cụ, cũng vẫn còn chưa kết-liễu.

Ôi ! Bức tranh vân-cẩu lạ thường, nhìn xem cuộc tang-thương, bày-bày xóa-xóa, đồng-bào ta dường như đắm đuối trong giấc mộng ngàn năm, đem mùi nô-lệ làm bả vinh-hoa, không biết rằng như thế là một điều đại sỉ-nhục cho hai mươi lăm triệu giống da vàng ở nơi cõi Cực-đông nầy, cho nên cụ không nài thế-cô sức yếu, quyết rút ruột bầu nhiệt-huyết bình-sanh, bước chân vào sóng bạc thế-giới, liều đem tài-năng vận-mạng cho xung-đột với phong-chảo cho kỳ được mới thôi. Cái công tạo nhân ấy cũng vĩ-đại thay ! Bởi thế cho nên tuổi-tác chưa hẳng đã là già, mà mình gầy mà thôp, những nỗi khổ tâm về điều-đó dân-tộc ta, đều in ra ở những đường nhăn nơi trán kia vậy. Nhìn xem cái bức ảnh nầy, không biết tiếng khóc của khúc trường-hận-ca sau nầy biết bao giờ là đoạn tuyệt.

Nhưng vậy mà chúng tôi cũng vẫn chưa ngã lòng vì hồn thương nước của cụ sẽ làm phương-châm cho sự hành vi của chúng tôi, lòng mến tự-do của cụ sẽ làm hướng-đạo cho chúng tôi bước tới.

Vậy thì tuy cụ đã mất rồi, nhưng tinh thần cụ vẫn chưa mất, mà cái sự nghiệp hi vọng của cụ cũng sẽ lần hồi tới mục-đích. Chúng tôi hiểu cái thác của cụ chỉ là thôi sống mà thôi, vì thể-phách mất, mà tinh anh còn, hình ảnh cụ còn in trong não cân người Nam ta, tinh thần cụ còn chan chứa trong ngũ tạng người Việt-Nam ta, đến sau chúng tôi đọc đến pho lịch-sử nước nhà, về hồi năm 1905, tuy là một chương thảm sử, nhưng cũng còn danh hiện cụ làm rạng vẻ ngàn thu.

Chủ-nghĩa cụ như thế đã gọi là ban bố ra chưa ? Anh em chúng tôi nói đến đây không thể mà không vuốt bụng kêu trời mà ô-hô cho nhân đạo. Quyền đạo đức và luân-lý ra đời, cụ hô hào cổ động đồng-bào ta nên bảo tồn lấy cái cá nhân tự-do, chủng tộc tự-do của mình, dân khí ta vừa mới nhóm lên như một khúc cao-ca giậy ra ở nơi góc trời đông, cụ đã vội từ trần, điều bất hạnh đó không riêng gì cụ mà thật là một cái quốc-tang. Than ôi ! Sự thế đã như vậy ta biết làm sao ? Chúng tôi thật không ngờ có lẽ nào cái công-nghiệp ấy, cái chí khí ấy từng bị bao phen đón ngăn trở ngại, vẫn chẳng đến đổi đời mà đến lúc bây giờ là khi cụ được tái kiến tổ-quốc lại phải vì cái thác lưng đoạn đi sao ? Kể cái lúc cụ đáp tàu về đến Saigon, cho đến cái giờ cuối cùng, cái thời gian ngắn-ngủi thật. Ôi ! Bực anh hùng, thấy cái chết nó ràng buộc lấy, mình chết đi mà chưa đạt được mục-đích, nhưng quyết không nỡ chôn chủ nghĩa theo mình. Thợ Tạo xử trí với người thật là độc địa làm sao ? mà lòng di hận của kẻ anh hùng biết bao giờ cho nguôi được. Chúng tôi thiết nghĩ là đường hận tấn tự lấy làm xấu hổ. Sợ rằng không làm được y như lòng nguyện vọng của cụ chăng, tưởng cụ ở dưới suối vàng cũng bằn khoăn về nỗi đó.

Cái hậu-vận của dân-tộc Việt-Nam ta không biết sau nầy ra sao, song cái làn sóng tự-do kia vừa hưởng-ứng thì ông hướng-đạo đã không có nữa rồi, những sự hành-động của anh em chúng tôi sau đây, không có người chỉ đường đưa lối, chưa biết kết-quả hay-dở thế nào. Song một điều mà chúng tôi xin vong-linh cụ chứng-giám cho là chúng tôi quyết đào-luyện lấy nhân-cách, để mưu chước cái lợi quyền mình lại, cái tự-do mình lại, và xin hết dạ trung-thành với cái chủ-nghĩa của cụ vậy.

Trước lư hương ngào-ngạt, ngọn sáp phật-phân, chúng tôi xin thề với vong-linh cụ rằng : nước Việt còn, hồn Việt chưa mất, hồn Việt-Nam chưa mất, tinh thần cụ chưa mất, linh thần cụ chưa mất thì sự-nghiệp cụ vẫn còn ghi dấu giữa non sông. Ai là người thương nước tất là thương cụ, đã thương cụ, thời đều cùng chung gánh lấy phần trách nhiệm mà cụ đã phú-thác cho. Hồn cụ còn phưởng-phất trên mặt đất nước nhà, xin chứng tấm lòng thành cho kẻ hậu sanh.

Ô-hô cụ Phan Tây-Hồ !
Cụ Phan Tây-Hồ bất-tử !

Học-sanh Huế đồng-bái.

TỰ-DO DIỄN-ĐÀN

Một hạng người như thế Xã-hội An nam định tội lẽ nào ?

Ông Phan-châu-Trinh ta thôi, ấy là một cái buồn chung của xã-hội Annam ta, một cái tang chung trong nước Việt-Nam ta, vì từ đây đã mất hết một người chí-sĩ đã đem hết cả gan óc, liều thân chìm nổi, chẳng quản bùn-nhơ mà lo cho dân ta bước lên con đường tấn-hóa khỏi lối cường-quyền ; đã xướng ra đầu việc chánh-trị cách-mạng hầu mở lối tự do dắc ta ra cho khỏi nẻo mịt mờ tăm tối.

Biết bao phen châu mày dứt ruột vì xã tắc dân điên, biết mấy lúc ngậm đắng nhai cay vì giang sơn nghiêng-ngửa, nhưng ông cũng chẳng phiền than, giận trách, khẳng-khẳng một lòng, quyết còn sống đặng ngày nào thì hiến thân cho xã hội mà lo sự tương-lai ngày nấy.

Hôm nay chẳng may ô-hô đã lìa trần ôi ! nước khóa màu sầu, trời gieo họa thảm ! Người như thế, công-nghiệp như thế, uổng thay, sở-nguyện chưa đặng trọn thành mà số vô-thường đà vội dứt !

Ai là người có máu Lạc-Hồng, ai là kẻ con dòng Nam-Việt, dầu bạng nào, bực nào, nghe đến tin ấy lại chẳng nhăn mày, chẳng đau ruột, vì vậy các đấng thượng-lưu đã lập ra ban trị-sự đồ lo cuộc tống chung của ông cho đặng trọng-hậu trang hoàng, mới chẳng hổ cái cử chỉ của dân ta đối với một nhà chí-sĩ.

Nhưng mà buồn thay, trong xã-hội Annam ta lại có một hạng người đã chẳng thương tiếc ông, chẳng tỏ một dấu chi cho ra vẻ một cái tang chung của xã-hội, lại còn nhiều lời nhục-mạ, gieo tiếng ác cảm cho ông. Hiện bây giờ có một cửa hàng Annam tại đường Amiral Courbet, và một cửa hàng tại đường Schroeder thấy thiên-hạ và tròn cuộc tống-chung của ông lại cho rằng ông là « một tên tà Cồn nón ». Ôi ! buồn thay, đau thay ! Ông lâm phen bị giam-cầm, lắm buổi bị buộc ràng, tùng-tiếu, nay cuối bãi đầu ghềnh, mai chơn trời mặt biển, cái hình phạt đau đớn ấy cũng vì nơi ai, cũng bởi lo cho ai, tôi tưởng đoạn tiểu-sử của ông đăng trong *Đông Pháp-Thời-Báo* ngày 29 Mars rồi đây cũng đủ cho chư độc-giả liệu-biện.

Kia hiểm kẻ ngồi cao tước lớn, kia hiểm kẻ rực rỡ, cân-đai nhưng cái vinh-sủng, cái trược-phú ấy chẳng qua là đó nơi giọt mồ-hôi của dân đen mà ra, nơi tánh ngược-tàng hung-bạo của họ mà ra, nhưng kẻ ấy thì hạng người vô lương tâm nói trên đây lại cho là bực hiền nhân đáng sùng đáng bái.

Nếu trong dân tộc buổi nầy mà còn lộn người ngược ngạo chẳng biết phải quấy là gì, ai đáng tôn trọng, ai đáng chê bai, thì xã-hội ta ngày nào mới rõ mặt với đời, ngày nào mới bước lên đường tấn hóa ?

Ôi ! một người đã chịu bao phen lao tâm, tiêu tứ khốn đốn nhọc nhằn vì xã hội như cụ Phan-châu-Trinh mà đến lúc lâm chung phải bị những lời nhục mạ của hạng người, ấy thế thì sau nầy còn ai dám ra gánh vác lo lắng cho dân ta nữa ?

Một hạng người như vậy, đồng-bào Việt-Nam ta phải định tội thế nào ? ?

Xin anh em chị em xét lấy.

Mme Cao-thị-Cường.

Đông-Pháp Thời-sự

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc PAUL LECAT ở Tàu và Nhựt tới bến 16 avril 1926 đến Saigon.

Chiếc LE CHANTILLY ở Pháp qua, tới 6 Avril 1926 đến Saigon.

Chiếc ANGERS ở Pháp quốc qua tới 8 avril 1926 đến Saigon.

TÀU ĐI

Chiếc LE CHANTILLY tới ngày 7 Avril 1926 sẽ chạy đi Tonkin.

Saigon

Ba trò trường Taberd bị bắt

Xưa rày, chưa nửa tháng mà nội châu thành Saigon xảy ra hiềm trường nào nhiệt làm cho đồng bào ta khi chầu lưỡi lúc chân mày. Thảm trạng ấy chỉ ở nơi tấm lòng của thanh niên lo hậu vận cho nước nhà, lo khác than người chí sĩ.

Như 60 học sanh Taberd cũng vì mong đợi với cụ Phan cho rạng lòng báo nghĩa nên phải bị đuổi khỏi trường.

Cái dau đớn bộm kia chưa mấy tấm chớ tấn tuồng của ba trò bị bắt hôm nay, càng trông vào càng xúc tâm hơn nữa. Cảm thương học sanh Taberd có lòng cùng nước nhà mà lại thêm buồn vì thấy dây đoàn thể của học sanh không buộc chặt.

Nghe đâu hôm chiều thứ hai 5 Avril. mấy cậu toán thừa lúc đạo chơi, đặng thoát thân về nhà nên khi đến sân bảo thành, cho mấy cặt ra chơi nơi đó xung quanh thiên hạ cũng bộn bàn nhứt là học sanh các trường đều thừa dịp lễ đến chơi tại sân ấy.

Bỗng chút thấy có mùi chợp rộp nên kẻ gia có đề ý coi thế sự thế nào thì một hai anh xúi bạn theo mình rồ bảy, cả mấy đám muốn theo mà còn nhức nhác. Nhiều kẻ qua ngó thấy bộn cười, đôi người lại chê thua nữ sĩ. Coi mòi không xong mấy « con quạ » quờ gảy lông vô, tội nghiệp, mấy trò rủ rủ trở vào chơi đôn lại.

Lúc đó lắm người vỗ tay kiêu ngạo. Năm sáu anh học sanh bị đuổi cùng có đứng ngoài coi. Chập sau có một cái xe hơi đi lại, lính giăng ra toan bắt mấy người coi. Có ông thầy già bước lại chỉ bắt ba trò đã bị đuổi hồm kia, là Bạch, Giáo và Đức, vu rằng mấy cậu ấy xúi dục trẻ em bỏ học. Chẳng được một lời đáp lại, ba trò phải lên xe với lính cảnh sát mà đi. Mấy sĩ tử Taberd đứng làm ngơ rồi cứ giỡn ! !

NGUYỄN-HOÀNG (Cao lãnh)
de Passage Saigon.

Mới lại

Pyjamas bằng tussor giá, nút khoanh rồ, đủ cỡ lớn nhỏ, trọn bộ giá là 3 $ 60.

Nón kết đủ màu (casquettes fantaisies) đủ kiểu cho con nít giá 0 $ 80 — 1 $ 00 — 1 $ 20 —, cho người lớn giá 1 $ 00 — 1 $ 20 và 1 $ 50. Mua sỉ có giá riêng rất rẻ.

Gởi tiền trước thì xin phụ thêm 0 $ 20 tiền gởi còn gởi contre remboursement thì tiền gởi phải mắc hơn.

N.B. — Kỳ trước pyjamas bán rất mau làm cho chư quí Ông viết thơ tới mua mà không có, nhưng kỳ nầy không có như vậy nữa, bởi tôi có số nhiều và sẽ có gởi tiếp qua hoài.

Thơ và mandat xin đề cho :

M. Phan-Quan

Saigon-Bazar, 57 rue Catinat
Dây thép nói số 505 Saigon

Vu'o'ng-quan-Tôn

78-74, Boulevard Tong-doc-Phuong
CHOLON

Có bán đủ đồ phụ tùng xe máy và xe hơi. Vỏ ruột **Michelin, Wolber.** Xe máy đạp hiệu **Trials, Major, Métallopian, Armor.**

Các hiệu xe trên đây đều là xe thiệt tốt, nhẹ nhàn, chắt chắn mà lại giá rẻ hơn các xe hiệu khác.

Giá thiệt rẻ — Giá thiệt rẻ

LỤA LÈO

may
pyjamas chắc lắm
Au *Tisseur*, 82 B. *Bonnard*

PENSIONNAT
Huynh-công-Phát

19 à 35 Boulevard Kitchener
(Cầu ông-lãnh) Saigon

TỰU TRƯỜNG : *1er mars 1926*, nhằm ngày 17 tháng giêng, năm Ất-Sửu.

Dạy thi Bằng-cấp sơ-học và Bằng cấp Tốt-nghiệp. Năm nay có lớp 1re Année rồi.

Xin hỏi cuốn Điều-lệ của trường.

Cần dùng gấp

Một người thợ vẽ truyền-thần cho thiệt tinh, lương tháng 100 $, sắp lên, xin do nơi bổn-quán Đông-Pháp Thời-Báo.

MAI TRỔ HAI LẦN

xưa nay thật ít có

Muốn biết vì làm sao mà « Mai trổ hai lần » thì hãy đọc tuồng hát Cải-lương « Mai trổ hai lần » của M. Félix Mộng-Trần Chủ-nhơn TÂN-BIÊN TẬP QUÁN 41 Bd Delanoue Cântho thì sẽ viết thơ cho M. Lê-chơn-Tâm Chủ-nhơn « Tân-biên tập-quán » Cântho.

NGUYỄN-XICH-HỒNG
HỌC ĐƯỜNG

Ngày tựu trường : 2 Mars 1926 (18 tháng giêng Annam).

Đông tiền, đem con nhập học và xin lãnh con ra ngày lễ thì đến tại :

Phòng văn ở đường Charseloup-Laubat n° *170* (trường cũ).

Trên lầu có chỗ cho cha mẹ học trò đến thăm con và nghỉ ngơi một hai đêm rất tiện.

Có xe hơi đưa và rước học trò.

Quãng cáo đồng bang

Kính cáo cùng đồng bang đặng rõ, Lục-Tỉnh-Khách-Lâu bấy lâu nay của M. Trần-quang-Ngi êm nay đã sang cho tôi là M. Nguyễn-minh-Ngọc ở Chín-Tửng, từ tháng Août cho đến nay tôi tu bổ sửa sang lại cho tinh khiết việc trong phòng dâu đó đã hoàn toàn. Còn trong phòng bồi đều đã sai khiến cho vừa lòng quí khách.

Còn ban ngày thì có chasseur giữ, ban đêm lại có bạch gardien gát.

Ấy vậy việc trong phòng dâu đó tôi đã sắp đặt yên rồi, còn như quí ông quí thầy đi có xe hơi, muốn đến phòng thì cũng có chỗ để, còn như muốn thong thả nữa tôi có Garage riêng một cái xe một căn, chìa khóa mình cất, khỏi lo trầy trụa chi cái xe, vì là cái Garage của tôi lớn lắm.

Vậy ngày nay tôi đã sửa sang trong ngoài cho vừa ý quí khách, nay tôi kính thỉnh quí ông cùng quí thầy sẵn dịp đi Saigon ghé lại phòng tôi mà nghỉ một lần coi có y như mấy lời tôi nói trên đây không.

Vậy tôi lấy làm thâm cảm trong tục-châu có lòng giúp cho đồng bang đặng mau tấn bộ tôi lấy làm đội ơn vô cùng.

Chủ nhơn kính thỉnh
LỤC-TỈNH KHÁCH-LÂU
202 d'Espagne Saigon

Pensionnat Điển-Quận

Rue Mottet Soctrăng

Trường của chúng tôi tuy mới lập mà học-sanh càng ngày càng đông là vì chúng tôi chọn rộng những cụm Giáo-viên đủ tài đức mà dạy học-sanh (học trong và học ngoài) từ lớp ấu học sơ giai (Classe enfantine) cho đến lớp thi cấp bằng sơ-học (Classe du certificat d'études).

Chúng tôi dâu dám khoe khoan song chúng tôi chắc rằng khi Quí Ông Quí Bà đem trẻ đến học thì quí Ông quí Bà đặng đẹp dạ chẳng sai. Là bởi chúng tôi chẳng nệ tốn hao sắp đặt công cuộc dâu đó trang hoàng và hằng lo làm sao cho chẳng phụ lòng trông cậy của Quí Ông quí Bà.

Còn tiền cơm tiền học thì Bổn trường tính rất nhẹ.

Ước ao sao đồng bang, trước là trong bổn-tỉnh sau là trong các tỉnh lân cận có lòng tưởng đến chúng tôi đem trẻ em đến Bổn-trường thì chúng tôi hết lòng hoan nghinh.

Bãi trường tết : ngày 7-2-26
Nhập trường : ngày 22-2-26

Kính cáo,
TRẦN-VĂN-ĐIỂN,
Directeur de Pensionnat à Soctrăng

Muốn bán vì dư dùng

Một cái xe hơi hiệu Ford thùng xe đã hạ thấp kiểu năm 1924 còn chạy tốt lắm.

Xin do nơi bổn-quán

Piles ĐÁN BỎ TÚI
Giày dép Bac
ĐỒNG HỒ
MÁY HÁT
ÁO MU'A
TRẦN-QUANG-XUÂN
158, Rue d'Espagne, Saigon

HÀNG TẾT LẠI TRỄ NÊN BÁN THIỆT RẺ

NHUNG TƠ tốt nhứt hảo hạng.
LỤA LÈO ĐẠI-PHÁP, trắng và màu hột gà.
NỈ MỎNG thiệt mướt, đủ màu để may áo dài Annam.
CẨM NHUNG trơn, CẨM NHUNG bông thêu.
CẨM NHUNG bông dệt, mỏng, dày, nhiều thứ, nhiều giá, nhiều màu.
TỐ TRƠN, TỐ BÔNG lớn và bông nhỏ.
Nói tắt, đủ các thứ hàng thường dùng như của các tiệm BOMBAY.

Quí ông, quí bà có cần dùng thứ hàng chi, xin cho chúng tôi hay, chúng tôi sẵn lòng gởi kiểu và cho giá luôn. Bán sỉ tính giá thiệt nhẹ.

BAZAR NGUYỄN-VĂN-TRẬN.
96, Bd Bonnard. — SAIGON
Téléphone 178

Bán hàng lụa, Họa chơn dung,
bán đồ Bazar
Chế tạo
Dầu Từ-Bi
Tư bổn
200.000 $
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat --- SAIGON
Mua bán
rất mực
thiệt thà
Hàng tốt giá rẻ
Thơ từ đề :
NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN
42, Rue Catinat — Saigon
Giây thép đề tắt
NGUYENDUCNHUAN SAIGON
Giây thép nói :
Nói với chủ nhơn số 166 — Nói với số mua bán số 839

NHÀ NGỦ MỚI KHAI TRƯƠNG

PHÁT-SANH-LỮ-QUÁNG

127—129 Rue de Đại-ngải n° 127—129

Kính trình cùng quí ông, quí bà, quí thầy, và quí cô đặng rõ: Bấy lâu tôi đã có lập một tiệm may đồ Annam ở đường PAGODE môn bài 11, (Soctrăng). Nội cho phải, cũng nhờ ơn chư quí vị chiếu cố, cho nên cuộc làm ăn của tôi mới đặng tấn phát đến ngày nay.

Nay tôi đã dời về đường ĐẠI-NGẢI, môn bài 127—129, trong tiệm tôi có mướn thêm thợ thiệt khéo và lẹ làm lắm. Lại có để sẵn chút đỉnh hàng hóa cho chư quí vị cần dùng.

Tôi lại lập thêm một sở nhà ngủ.

Nhà ngủ nầy phía trước và sau đều rộng-rãi, mát-mẻ, khoản khoái lắm; mà lại ở gần cửa tàu đi Bạcliêu, Soctrăng, Cântho và Mỹtho, khách một bên ga xe hơi đi Bạcliêu, Soctrăng, Cântho, Vinhlong, Mytho Cholon và Saigon.

Nếu chư quí vị có việc chi mà đến Soctrăng xin vui lòng dời gót đến tiệm tôi mà nghỉ ngơi, thì lấy làm tiện tiếng lắm. Là vì: khi muốn đi đâu sẽ có xe và tàu đậu ngay trước cửa, quí vị sẽ khỏi tốn tiền xe kéo mà lại khỏi lo trễ nải trong việc hành trình.

Nhà ngủ của tôi mới lập, cho nên nhứt nhứt mền chỉ thấy đều mới tinh và mạnh-mẽ lắm.

Mỗi cái phòng đều rộng hơn 5 thước tây, có nệm, có giường có ra, có kiến lớn để soi mặt, có savon thơm, có tủ đựng chắc chắn để cho quí khách chứa đồ hành lý, mỗi phòng đều có ngừa gió. Nếu quí khách muốn cần dùng việc chi, thì có Bồi mãi khiến nhậm-lẹ, khuôn phép, chắc thật không sai. Tại tiệm tôi cũng có trữ bán đủ thứ rượu tây của các hiệu thật ngon thật tốt.

Ngay trước cửa nhà tôi có treo một tấm bản hiệu cửa tôi là:

« Phát-Sanh-Lữ-Quán »

Còn tiền phòng ngủ thì tôi tính rẻ hơn các nơi.

Cái xin quí khách lưu tâm mà chiếu cố, thì tôi rất đội ơn vô cùng.

NGUYỄN-PHÁT-SANH Cẩn bạch

NHÀ NGỦ HIỆU

NAM-CHÂU KHÁCH-LẦU

Số 35 tới 41, đường Amiral Courbet

= SAIGON =

Là nơi rất xứng đáng cho Quí khách ở Saigon, Cholon, Gladinh và trong Lục-châu đến nghỉ ngơi. Phòng thoáng rải, mát mẻ và sạch sẽ lắm.

Nước dư xài, tắm và giặt không khi nào thiếu.

Bồi sốt sắn, dễ sai khiến lại không gian tham.

Chủ và người quản-lý sẵn lòng giúp những việc mà quí khách cậy đến.

Có sẵn xe hơi để cho quí khách mướn khi nào muốn đi du lịch.

Giá cả tính rẻ hơn các nơi.

LÒ GẠCH

NAM THẠNH PHÁT

ở tại Vàm Thủthừa Tânan

Kính cùng chư tôn đặng rõ, tôi lập lò gạch nầy đã trên ba năm trời, nhờ chư tôn có lòng chiếu cố nên đường buôn bán mới rỡ ràng như hôm nay. Mới đây tôi mở thêm lớn và rộng rải lắm. Có bán đủ thứ gạch ngói như sau đây: Gạch tiểu, gạch thẻ, gạch thước, gạch cột, gạch cát, ngói móc vuông, ngói móc tròn, ngói dợt, ngói tiểu, ngói ống, vôi, cát, ciment v.. v.. Tiệm tôi có bán đủ thứ vũ việc làm nhà cửa (Travaux de construction).

Gạch ngói của tôi in ròng tấng đất tốt, và danh tiếng trong mấy năm nay. Như chư tôn có cần dùng gạch ngói, xin tưởng người đồng bào giúp nhau làm nghĩa. Tôi rất thâm cảm vô cùng.

Chư tôn muốn cần dùng món chi xin viết thơ thương nghị, gạch ngói của tôi bán rẻ hơn các nơi.

M. Nguyễn-trung-Chánh,
Fournisseur
Directeur de la Briqueterie
NAM-THẠNH-PHÁT à Thủthừa
(Tân-an).

Đã mau mà lại khéo

Kính cùng quí ông quí thầy đặng rõ tại đường Amiral Courbet, số 43, Saigon, ngang hông Chợ-mới, cận Nam-châu Khách-lầu, có tiệm may Doãn-thành-Tạo, may y-phục Tây Nam đủ kiểu theo kiểm thời.

May đã mau mà lại khéo, chẳng dám mời lời, xin mời quí ông quí thầy đến gót tội may thử một lần, rất cám ơn. Tiệm tôi có nhiều thứ hàng mới lạ.

Kính
Chú-nhơn DOÃN-THÀNH-TẠO

Hỡi canh nông thương nghiệp chú

HÃY THỪA LẤY DỊP

Le vrai signal-voleur — la terreur des rodeurs! là một cái máy báo tin có kẻ trộm, khuôn viên 0,35x0.04 gắn vào cửa cái cửa con, gần nơi chuồng gà, chuồn bò, chuồng trâu, tàu ngựa.

Hễ động tới cánh cửa dầu nhẹ thế nào cũng nổ một tiếng lớn như tiếng súng.

CAM KẾT NĂM NĂM

Do nơi ông J. Brunel số nhà 45 đường Mayer Saigon.

Giá 2$ 50 một cái có hộp đựng gởi cách contre remboursement.

A. DENHOLM

N° 36-38. — Rue Lefèvre — N° 36-38

SAIGON

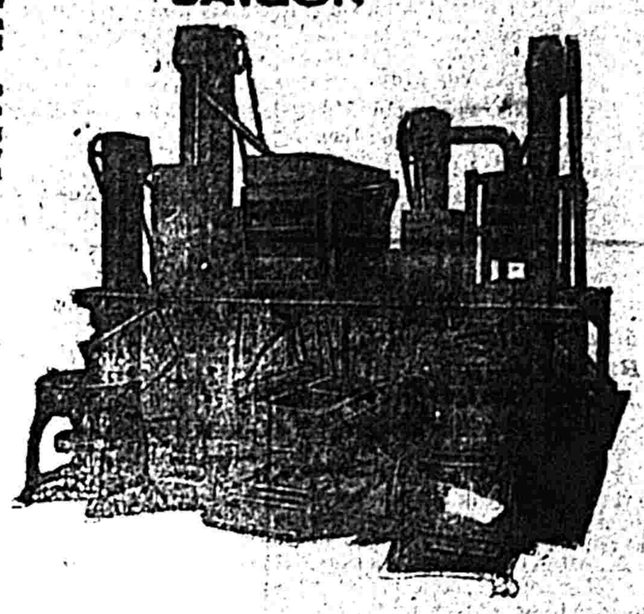

Liên-đảo
Để máy hơn mà gởi phải máy tốt lắm công dầu ăn ít tại Đông-Pháp
Cam kết chắc chắn về máy hầu giao máy ra động theo nhiều và máy hầu hết chạy tốt dầu máy mốc

NGUYÊN GIÁN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — CÁT MÀI EMERIE — VÂN VÂN. — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG, MÔ TƠ — NỒI SỐ DE — VÂN VÂN. — GIÁ NGÀY CÀNG

A. L'Aurore

Có lẽ quí ông, quí thầy còn nhớ tiệm

Phan-thành-Biên

ở đường Vienot số 54 chợ-mới Saigon

Là một tiệm ban đồ âu mặc nhiều và tốt lại giá rẻ mua.

Nay chính-đốn lại và sửa tiệm là A. L'Aurore, tiệm nầy có làm đại-lý thứ giày hiệu «Ông Cọp» là thứ giày của nhà hàng Tournier ở Fécamp bán ngày trước, hiệu giày nầy chúng tôi làm đại-lý đã một năm rồi, mà chúng tôi đã bán được một kỳ dẫn, thiệt nhiều ông công nhận nó là một thứ giày tốt, và đẹp chơn mắt, tại tiệm chúng tôi lại có bán đủ đồ chung dọn trong nhà, và đồ manchon đàn chung đó, đàn thường, còn đồ gì chemises, đồ trên đầu thứ vải, có sẵn trong tiệm trên 2000 cái, giày cao su, có nhiều kiểu lắm, coiffe, nœud, régates, cachez cols, nón, áo, giày con nít rất nhiều thật dễ mua đi lắm.

Kính mời quí ông, quí thầy có cần dùng món chi là tiệm cần có đủ, lại giá dễ mua, khỏi mắc công tìm kiếm, còn ở xa gởi thơ xả gởi do tờ, nơi rất cẩn tiện.

A. L'AURORE
54 Rue Vienot Saigon
PHAN-THÀNH-BIÊN
Propriétaire

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục châu quân-tử, các với đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy khách-sạng của chúng tôi đã ngày nay đặng bền vững, còn thấy tên tuổi trong thương trường, thiệt chẳng tôi hết lòng hậu đãi quí khách.

Vì tình quyến thức càng lâu càng nồng, cảm chi phần đông trong quí khách đều quyến đến khách-sạng của chúng tôi. Bởi vậy cho nên số phòng càng ngày xem thêm ra lớn, khó nỗi bài đáp quí khách cho vẹn lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiệu là:

1° Nam-thành Khách-sạng, ở đường Colonel-Grimaud, số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách-sạng, ở đường Alsace Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-Thành Khách Lầu, ở đường Amiral Rose, số 18, 20, đều mở thêm rộng rải sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng huê cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần ga lên Saigon-Mytho Khách-lạc, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước, cho vẹn ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-ký M Hiệp

CÔNG HUỲNH

Vêtements en tous genres sur mesures
Coupe et Façon Grand Tailleur
256 *Rue d'Espagne* Saigon

Tiệm may đồ y phục Langsa theo tối kim thời của người Annam lập tại đường Espagne số nhà 256 gần bên chùa chà (Bà-đem) có mướn nhiều tay thợ rất khéo và có nhiều thứ hàng và nỉ bên Pháp mới gởi sang, mà giá lại rẻ hơn các nơi.

Vậy xin mời quí khách đến trước xem chơi, sau giúp cho đồng bang đặng vững bền nơi trường thương-mãi thì ơn của quí khách mà tôi phải mang càng ngày thêm nặng. Xin đồng bang chiếu cố.

Lê công Huỳnh

VIÊN-AN

Cycles & Accessoires

Quai de Phước-Kiến Cholon

Bổn-hiệu có trữ bán xe máy hiệu "BRILLANT" và nhiều hiệu khác rất có danh tiếng, có bán đủ các đồ phụ tùng. Giá định rẻ hơn các nơi. Bán tiền mặt hay là gởi đồ cách lãnh hóa giao ngân (contre remboursement).

Chủ nhơn kính cáo

Thi-Thơ

TIỆM THỢ BẠC
NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de
NGUYỄN-VĂN-GIÁO
N° 13, rue Schroeder, Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm là em, kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang thợ kiểu, kiểm thời, nhứng là: trâm, chuyền kiểu, chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiềng cẳng, neo bông, neo đất, đồng chiếc v... v. Đồ thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước vậy.

Xin quí ông quí bà, muốn dùng món chi xin đời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, tôi xin theo ý quí ông quí bà muốn cần dùng món chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, 13, Rue Schroeder, Saigon.

Lời cảm tạ

Nguyên là năm 1907, tôi khởi sự làm Trại cưa buôn bán cho đến nay cũng nhờ ơn quí ông quí thầy có lòng yêu mến mượn bán với tôi nên 1 ngày càng thêm phát đạt. Ý của tôi buôn bán tánh nhỏ nhẹ hợp các nơi và lại có cái lòng chơn thật không sai chạy với quí ông dầu khó nhọc bực nào tôi cũng không bỏ trễ, và giá cả nhẹ hơn các hãng nhiều, tôi cúi xin mời mấy ông chơn cả đứng cây cất của tôi xin niệm tình đó giữ lại trại tôi tại làng Tân bửu ngan vàm Bạch rít trước là coi ý tôi ăn ở và sau giúp tôi cho mau thành, tự rất cảm ơn. Các thứ ghe chài lòng đều làm được và mau lẹ lắm và ký sản giá lại nhẹ và không trễ việc. Tôi tạ bản cho quí ông. Nay kính.

Chủ tiệm cưa Tân bửu
NGUYỄN-VĂN-ĐỖ
cẩn tạ

TRẦN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc, N° 14,
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rưỡi, rằng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kông, ghế dây, ghế dựa, ghế ngồi, lớn có, nhỏ có, đủ thứ, đủ dạng, rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi.

Trần-Long Cẩn bạch

Duy-Xuân ăn-quán

Tại đầu cầu sắt Sadec

Có bán các thứ thợ, tuồng, truyện, sách Langsa và quốc ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các danh thiệp, bao thơ, thiệp tang, thiệp mời đám cưới v.v...

Có bán đủ các thứ giấy viết, mực, bao thơ, ngòi viết, trước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ăn quán

Kính mời

Nước mắm hiệu « chữ thập đỏ »

Nước-mắm hiệu « CHỮ THẬP ĐỎ » của người Annam làm ra toàn bằng cá và mối, có đủ hiệu tại Phanthiết, Phanri, Lagan, Phúhải, Mũinè, Rạng và Dưỡng, đúng luật buộc Nhà-nước định. Người mua sỉ bán lại không khi nào bị phạt về nước-mắm không đúng luật và thối, hư như khi trước; người mua về xài dầu mở ra đồ lâu không hề trở mùi và đen thúi. Nước mắm hiệu « CHỮ-THẬP-ĐỎ » thơm, ngon đủ chất bổ dưỡng hiệp cách vệ sanh, xin đồng bào nhớ mua Nước-mắm hiệu « CHỮ-THẬP-ĐỎ ».

BÁN TẠI
Vĩnh-Thành, quai de Commerce
n° 1 CHOLON
và tại LIÊN-THÀNH
Quai de la Marne Saigon

Muốn mua bảng hóa cho rẻ hãy tìm đến chỗ gộc

273 rue des Marins

Kính trình quí vị Lục-châu: Nước nhà chúng tôi mở ra được một năm nay chuyên rằng nghề mua bảng hóa bên Pháp quốc về bán sỉ lại cho các tiệm buôn. Chúng tôi làm Đại lý bảng Lafayette và nhiều nhà khác bên Pháp quốc. Nhưng mà hóa của chúng tôi sỉ đây toàn là nơi các lò xuống, bán nước Pháp cho chẳng phải mua qua mấy tiệm nhỏ, vậy nên tự nhiên giá phải rẻ hơn các nơi.

Chúng tôi lại đứng trung ương người mua và người bán, môn nào nơi đây không có thì chúng tôi mua giùm giá cũng nhẹ lại tinh chắt ít hư hỏng mà tới.

Vậy quí vị muốn sỉ môn chi về bán lại xin đến chúng tôi, hoặc viết thơ hỏi giá cả hay là gởi kiểu bảng đến thì chúng tôi sẵn lòng hồi đáp.

Chúng tôi làm Đại-Lý tiệm Khánh-Ký chụp hình rất tinh xảo và có bán các món về nghề chụp hình:

Nay kính
AU REVEIL
273 Rue des Marins Cholon

Kính mời

chư quí khách Saigon cùng lục châu

Tôi là Quan-minh-Cơ ở tại Nhà-ngủ Namkỳ số 154 đường d'Espagne Saigon gần chợ Saigon mới chuyên nghề xem tài tướng có danh, nếu trai gái hoa phước khử lại cùng coi số vợ chồng có ăn ở đời với nhau lâu hay không? việc hoạn nạn qua rồi ra sẽ đến, dầu đoán sao cũng bảo con, việc cầu tự xin cầu lợi: chúng tôi cũng đều xem hết.

Kính xin quí khách nhân dịp đi chơi ghé lại xem cho biết việc của mình. Chúng tôi thấy sao nói vậy không có tư vị.

Nay kính thỉnh
QUAN-MINH-CƠ
số 154 đường d'Espagne Saigon

Xin ghé mắt

(Adresses utiles)

Hiệp Thanh
Rayon Tailleur - Bazar
Phú-Cường *Thủ-dầu-Một*

HÔTEL & RESTAURANT

Franco-Chinois

45 46-47 Quai Testard Cholon

Kính mời.

Bổn hiệu có khai trương một cái nhà hàng, chuyên bán rượng đồ ăn Tây và Tàu. Cách sắp đặt cũng dọn nơi phòng ăn, thì đo theo kiểu kim thời, như các tửu lầu danh tiếng để nước tại Thượng-Hải (Shanghai).

Trong mỗi tuần lễ, tới thứ ba và thứ sáu, thì có đờn ca cải-lương theo điệu annam. Thứ tư và thứ bảy, có musique Langsa, giúp vui cho quí ông, còn tối chúa nhựt, thì có bọn đờn bà xàm ca hát, trong khi quí ông dùng tiệc rượu.

Trên lầu có cho mướn phòng nghỉ, mỗi căng phòng đều có đủ quạt máy. Phòng vì rất nên tinh khiết, thanh tịnh, lại rộng rải, và mát mẻ vô cùng, còn phòng tắm thì có mấy nước Douches).

Vậy xin quí ông có tình chiếu cố mà giúp bổn-hiệu, mới thương trường càng thêm rỡ ràng nữa, thì bổn-hiệu hết lòng đa tạ không cùng.

Chủ nhơn kính cáo

NHÀ HỌA CHƠN-DUNG
DẶNG-VĂN-KỶ

17, Rue Martin des Pallières 17
(à côté de la gare de Dakao)
SAIGON
Về kể giá vừa — đã đặng nhiều bài khen tặng

Kính cáo

Tôi chuyên công nghề sửa các thứ cào cỏ máy mà nhứt là sửa tủ sắt rất thiện nghệ hơn. Cách tôi sửa đây không phải thếo cạy ra vòng khoan tủ như thợ khác rất hư hỏng của mà mở thôi.

Tủ sắt bất cần hiệu nào nặng lớn, chữ, mất của xuống hay là khóa hột đều sửa đặng cả.

Lại tôi cũng có làm đủ cào đủ sắt như cường nhà, cửa sắt, bàng rào sắt, vân vân.

Kính xin quí vị có cần dùng làm đồ sắt nặng sửa tủ sắt viết thơ cho tôi hay, hoặc đến tiệm tôi ở đường Kinh lấp số 95 mà thương nghị, công việc làm kỹ lưỡng, làm mau mà giá tính lại nhẹ.

ÂU-OC cẩn khải
95 Bd. Charner Saigon

Hãng bán đồ dùng về công nghệ

E. DUPRIX

Số 50 đường Pellerin - Saigon

Nổ, số đề, các thứ máy máy cán nuôi khí, Máy máy thấp đèn điện máy bơm nước bằng điện khí. Bơm nước lớn nhỏ đủ thứ để bơm nước vô ruộng, chạy bằng dầu cặn, dầu lửa bằng Mazoud, huỷ chạy bằng hơi nước.

Bán giá cho các vương trồng trỉ

Lời rao

Kính cùng Quí khách đặng rõ:

Bổn Hiệu chuyên khắc các thứ con dấu bằng đồng bằng cao su, bằng đồng bằng đá cẩm thạch để mộ vân vân, chế tạo đủ các thứ nón cao-su theo kiểu kim thời cái rất ngoạn mục, bán sỉ và bán lẻ, đã từng bán cho các tiệm ở Lục Tỉnh đều được ngợi khen.

Ngoài ra Bổn-Hiệu lại có thợ làm cà thứ trường liễn đỡ mừng đám cưới đám tiệc, hay là đi điếu đám tang giá rẻ hơn tiệm các chú và làm tốt hơn, xin quí khách chiếu cố.

Trần duy-Bình
42 Bd Charner 42
Saigon

ANCIENNE MAISON PHU TOAN

ĐỒNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LE-VAN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

17-19 Rue Amiral Courbet (Halles centrales)

CAFÉ & RESTAURANT

MY-LOC

30, Rue Sabourain, Saigon
(*Ngan chợmới Saigon*)

Bổn-hiệu Chủ-nhơn khi trước có làm *Ex-maître d'Hôtel* tại nhà hàng SAIGON PALACE cho nên Bổn chủ-nhơn thạo các việc về món ăn nào ngon hơn hết và món nào làm cho vừng ý chư quí khách; nên mỗi bữa đều có bán « *Chateaubriand* » và mỗi ngày *Thứ năm* và ngày *Chúa-Nhựt* đều có CARRY thiệt ngon và SOUPE CORSE.

Bổn chủ-nhơn rất vui lòng chịu lãnh những đám tiệc, bất luận ít nhiều.

Kính mời chư quí-khách hãy vui lòng mà đến tiệm tôi một chuyến mà ăn thử vài món đồ ăn, sau mới rõ đồ ăn của tiệm tôi ngon hơn các nơi chẳng sai.

MY-LỘC
Chủ-nhơn: Kính mời

Vinh-đức-Hưng

Tailleur Tonkinois
262 rue d'Espagne Saigon
Civil, militaire et Annamite
may đồ tây và Annam

Tiệm tôi có bán các thứ hàng lãnh nhứt Tàu quí ông quí bà có cần dùng thử chi chẳng có đủ, đặc may hay là lãnh đồ may ấn tiền công.

Xin quí ông quí bà chiếu cố, qua bước tới bổn-hiệu, giúp cho người đồng-bang, thì chúng tôi lấy làm cảm đội ơn.

Nay kính

Sách mới xuất bản

Hồi-Trống-Tự-do giá: 0$20
Tiếng-chuông-Truy-Hồn
Sáu thứ người ta..... 0$15

Các nhà bán sách sỉ muốn mua sỉ về bán lại thì sẽ cho huê-hồng.

Gởi thơ cho TRẦN-HỮU-ĐỘ
57, Rue Catinat. — SAIGON.

HÔTEL D'ANNAM

Nam-Việt khách-Lầu

N° 72 à 80, Boulevard Charner et Annexe N° 9 à 15, Rue Catinat
Saigon

Phòng ngủ ở dưới đất cũng trên lầu rộng rải, sạch sẽ lắm, tới cận tiện cho quí khách có việc đi Saigon cũng đi chơi.

HUỲNH-HUỆ-KỲ
chủ nhơn

Saigon Imprimerie de l'UNION-EXTRÊME-ORIENTALE, 4, Rue Pellerin.

TIRAGE : 10.000 ex

Le Gérant NGUYỄN-KIM-ĐỈNH.

• Tôi mới dựng nên một nhà ngủ rất phải cách vì là trước khi cất nhà đã có về bọn đồ dùng làm phòng ngủ, nên phòng vì mỗi càng mỗi phòng rộng lớn tinh khiết theo cách vệ sanh: giường, mùng, ra, nệm, gối, bàn ghế mới tinh hảo, chỗ rửa mặt, phòng tắm, phòng tiêu cũng có máy nước chạy.

• Kính mời quí ông quí bà có dịp đến Saigon xin ghé lại TÂN-HÒA-KHÁCH-LÂU tại đường Boulevard Bonnard số 88-90 ngay gare xe điện khi tới mới Saigon mà nghỉ thử một thì rõ lời tôi bố cáo đây chẳng sai.

Chủ Tân-hoa kính thỉnh LÊ-VĂN-LỘC

Một trăm cây dụ, một trăm kiểu lạ

Ở bên tây mo'i qua

Mỗi cây một kiểu mà thôi

Xin mời qui bà qui cô đến nhà hàng

« AU TISSEUR »

82, Boulevard Bonnard, SAIGON

LUNETTERIE — EPICERIE — MERCERIE

NGUYỄN-VĂN-BÁU

29, Rue d'Espagne, 129. — Saigon

Tiệm tôi có bán nhiều thứ kiến hiệu như Đức cha «Mission» như kiến coi chữ, kiến ngó xa, kiến mắt (lumière) để tỏ rằng khi đi đường, hiệu kiến rất tốt mà giá lại rẻ, cũng có trữ bán nhiều thứ đồ hộp, như hộp thịt bò, hộp cá, hộp bánh văn vân, dầu thơm, dầu xức tóc (Lotion) đủ các hiệu, rượu tây như Champagne, Liqueurs, Apéritif văn văn giá sụt nhiều.

Lại có trữ bán rượu mạnh rất bổ hiệu Bonal Gentiane Quina rượu nầy vị nào đau mới mạnh nên uống lắm, tỉ như rồi ăn cơm thì mau tiêu mà lại ăn cơm nhiều, giá mỗi ve 1$20.

Mực thiệt tốt, nhuần hiệu con Hươu-Hà màu tím và màu đen xanh Encre Noire, 12 ve giá 0$60.

Kính mời quí khách quí-hóa rộng lòng mua giúp cho hiệu Annam, vì mua đâu cũng phải trả tiền vậy, mà tiệm tôi giá cả nhẹ các nơi mới khác.

Đông-lợi Hòa-lợi

TAILLEURS TONKINOIS

Fournitures Générales Réparations Electriques

N° 331, Rue des Marins — SAIGON

Kính trình

Quí vị muốn bận áo quần cho lịch sự, may thiệt khéo, thì nên đặt tiệm Hòa-Lợi thì chắc sẽ được vừa ý vì có đủ màu hàng thì chắc sẽ được vừa ý và có đủ màu hàng Ăng-lê Langsa thiệt ngộ, có phòng riêng bận thử áo, thợ cắt thiệt khéo, may kỹ lưỡng, giá cả phải chăng. Đông-Lợi đảo lãnh đặt đèn võ ni và bán tủ đồ phụ tùng đèn khí. Mới đây tôi có gởi các thứ giuế máy tô-nê, canapé, ghế xích đu, cây mốc áo nữa về bán v. v....

Vì bận việc nên muốn bán một cái xe đưa đò hiệu FIAT 25 ngựa, 5 ngồi, còn mới, xe camion, dùng có 6 tháng, một dịp tốt bỏ qua rất uổng. Do theo trên đây.

Kính cáo

Chủ-nhơn

PHẠM-BA-HÒA

Hồng Chanh

82, Rue Vannier — Saigon

Epicerie Française

Kính

Tỏ cùng lục chân, nhơn dịp gần Tết, tiệm tôi có đem đủ thứ vật thực mà bán, và lại giá rẻ hơn hết.

Kỳ tàu rồi có lại, nhưng là:

Calendries 1926 thiệt là tốt, bonbons đủ các thứ, Champagnes thiệt ngon, đủ thứ Cognac, cigares, dầu thơm chocolat, Jambons, café bột 2$20 kí-lô, café rang rồi 2$00 và café sống, nhiều thứ, tùy theo thứ, và bánh hộp. Nói tắt, là đồ gì cần dùng trong cuộc Tết tây và Tết Annam thì tiệm tôi có bán đủ hết.

Còn như quí ông quí bà anh em có mua nhiều, tỉ tôi sẽ tính giá rẻ hơn nữa: kính mời quí bà, anh em đến tiệm tôi coi biết, tôi sẽ tiếp đãi tử tế ơn các chỗ.

Kính thỉnh

Hồng-Chanh

Xin chiếu cố

Bởi thạnh trị thái bình, thì con người mạnh sáng ra càng đông đảo hơn khi trước đi phần, bởi vậy tôi đêm thấy mỗi khi ngày có hay chơi lễ, hoặc là cuộc chơi v. v. tôi nghiệp cho quí-khách ở lục-châu lên thấy chơi, mà chẳng có khách-sạn nghỉ gần, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy nên tôi mới lập ra một Tiệm-ngủ, hiệu KIM-TRUNG KHÁCH-SẠN tại đường Mismée N° 101-103 gần bến gare Tiệm rất đẹp Saigon. Phòng ở từ phía theo mặt đường đi, rộng rải mát mẻ tư bề yên tịnh, lại gần các mối đường xe lửa Cholon, đường giồng, đường mé-sông, và xe Bình-thủy, xe Mỹ-tho rất tiện cho quí-khách khi lên xuống.

Cúi xin quí-khách thường tình đồng-bang giúp cho chúng tôi buôn vùng thì ơn ấy chẳng bằng nghe.

Quán-lý

HIỆP et THẮNG.

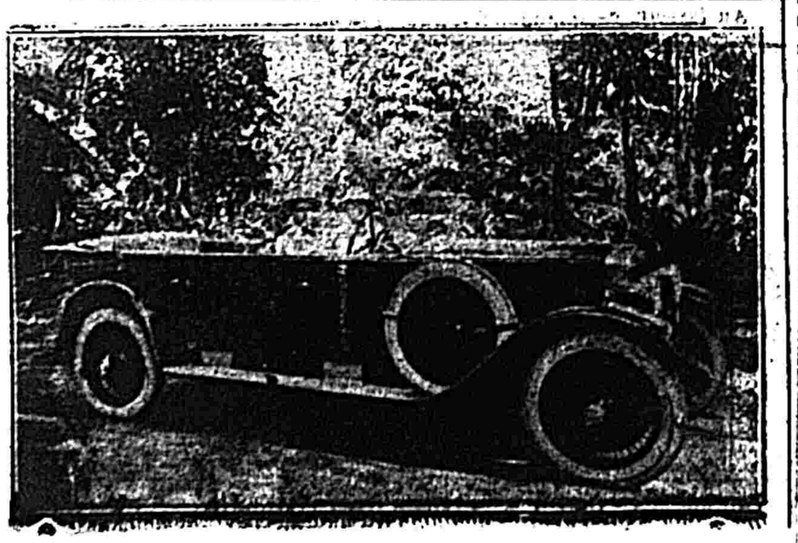

Cụ Phan-bội-Châu diễn-thuyết

tại trường Quốc-Học

Cái mục-đích Chánh-phủ thiết-lập ra học-đường và cái mục-đích người ta vào học

(Tiếp theo)

Cái mục-đích Chánh-phủ thiết lập học-đường đã rõ vì tạo thành quốc dân rất tốt, thì cái mục-đích người ta vào học, cũng tất phải làm nên một người quốc-dân rất tốt mà thôi. Vì có một cái lý độ rất phải, tôi xin giải thích cho anh em nghe: Phàm một nước đã có lịch-sử một nước, thì tất phải có chánh-trị một nước, đã có chánh-trị một nước, mới có giáo dục một nước. Nước ta vài ngàn năm lại giờ quen nết đã man, theo đường giản lậu; chánh-trị đã không ra gì, còn nói gì đến giáo-dục nữa. Gọi rằng giáo-dục, chẳng qua là một đường khoa-cử văn-từ đó thôi; không có thương học, nên thương-nghiệp suy; không có công-học, nên công-nghiệp hỏng; không có y-học nên nhơn-dân không biết đường vệ-sanh; không có nông lâm học, nên nhơn-dân không biết đường khai khẩn; không có pháp luật-học, nên nhơn-dân không biết giữ lấy quyền-lợi; đến nỗi vì ngu nên yếu, vì nhác nên nghèo, đã yếu lại nghèo, nước mới không nên nước; dọc đến lịch-sử hai ngàn năm, mới biết là một cái lịch-sử không chánh trị không giáo-dục, vậy! (vỗ tay rầm)

Từ nước Pháp qua bảo hộ cho đến nay, xem số nhơn dân nước ta có 25 triệu, đủ làm một dân tộc ở Đông-phương. Xét ra cái cớ suy nhược đến thế nầy, là vì giáo-dục hủ bại, nào có phải tại dân tộc mình bất lương đâu. Nếu giáo-dục có một ngày hoàn toàn, thì nhơn dân chắc là tự-chấn. Chánh-phủ bảo-hộ lúc bấy giờ muốn tỏ rõ cái linh thần văn-minh, khiến cho cái thiệt xứng với cái danh; hàn phải khổ tâm lo tác người ta, sự dân tộc nước ta gầy nên một nước Việt-Nam mới. Nên phải bắt tay mở mang đường giáo-dục, lần lần cải-lương cái học-chánh hủ-hại ngày xưa, lo để nhắc cao cái trình độ quốc-dân ta cho vừa hiệp với sự nhu cầu trong thế kỷ thứ 20 nầy. Bắt đầu thì dượng ra sơ-đẳng học-đường, sau lại có trung đẳng và cao đẳng học-đường; toan làm cho trình-độ dân mỗi ngày mỗi cao thêm; cứ như thế thì nay mai ắt cũng có đại học-đường xuất hiện. Tưởng rằng thâm ý Chánh-phủ muốn tạo-thành quốc-dân rất tốt cho nước ta; rồi sẽ lấy nhơn tài nước ta mà chỉnh đốn sự nghiệp nước ta, để bổ cho những cái khuyết điểm của chánh-sách bảo hộ, cho thiệt tỏ rõ cái tinh thần chơn văn minh của nước Pháp. Trên tôi đã nói: tạo thành quốc dân để hiệp tác với Chánh-phủ, tức là mục đích ấy.

Chẳng ngờ người ta quen sự tập quán ngày xưa: tưởng rằng Chánh-phủ thiết lập học đường, cốt để đào tạo một hạng nhân tài nô lệ (vỗ tay) để cho được nhiều những phường bầu rượu, giá áo túi cơm, ngày ngày xôn-xao rộn-rực trước các cửa hàng tây buôn, hàng rượu tây, cơm tây, đồ mặc tây đó thôi. Như thế thì quả đã nhận sai hẳn cái tâm ý của Chánh-phủ rồi đó!

Anh em phải biết cho rằng: Nó tương (solaryse) với hợp-tác (coopération) hình tích tuy như nhau, mà sự thật vẫn khác nhau xa: Gọi rằng nô lệ, là chỉ cúi đầu mà nghe cái quyền sai khiến của Chánh-phủ mà thôi (vỗ tay) Gọi rằng hợp tác là lấy năng-lực của nhơn dân để chia gánh một phần những việc lợi-ích cho nước ta. Chánh-phủ bảo hộ đối với học sanh ta, chỉ trông mong cho cả nỗi cái trách-nhiệm hợp tác, nào ngờ học sanh ta trở lại ôm lấy cái tư tưởng nô lệ, mà bỏ những sự nghiệp vô cùng to lớn trên thế giới, báo chương trong thế giới, đều cho mình rằng «học đường nô lệ, giáo dục nô lệ, là cái đặc-sắc riêng của một nước ta». (Vỗ tay rầm).

Than ôi! cái tội thanh-niên của nước ta chẳng vặng lắm ru! chẳng cũng lắm ru! vì thế cho nên tôi chỉ nước sao cho sanh em ta mau mau tỉnh ngộ lại, mà bỏ dứt cái mục-đích nhập học đã lầm-lỗi từ trước.

Lại có một lời rất thống thiết, xin ngỏ cùng anh em như sau nầy: Những sự phí dụng của các anh em khi ở nhà học, cho đến tiền bổng cấp khi các anh em đã ra làm việc rồi, một sợi tơ một hột gạo, đều là giọt máu mồ hôi của nhơn-dân ta, ngày đêm ép nặn, cho say no cái bụng sở cầu của các anh em. Đến khi kết quả gọi rằng y học sanh, mà có bổ ích được chút gì cho vệ sanh nhơn-dân; gọi rằng công-nghệ học-sanh, thương-mãi học-sanh, mà có được một tý hay gì cho đường thiệt-nghiệp của nhơn-dân; gọi rằng nông lâm học sanh, mà đến các sự khai-thác địa lợi thì cũng chẳng thấy một mảy gì thành công. Thế thì các anh em chỉ làm khổ lòng cho cha mẹ, bác chú, anh em, bà con của các anh em, tuôn đổ từng giọt máu, giọt mồ hôi, mà các anh em chỉ thành ra những bầu rượu tây, cái túi cơm tây, cái giá áo tây, cái bồ nhìn đi xe tây ở lầu tây. Ôi! cái tuồng nô lệ ấy có một ngày mạt kia, chưa rõ kết cuộc đến nông nỗi nào! Dân nước ta tuy là ngu, cũng không thể nào được mãi, e có khi không kể các anh em là con em, mà lại có lỗ đỗ tiếng xấu cho Chánh-phủ, e có một ngày quốc-dân tự xin giải quyết cái vấn đề giáo dục với Chánh-phủ, thì tất thế nào cũng ảnh hưởng đến chánh-trị nhiều vận-mạng tiền đồ nước ta họa hay phúc, lúc bây giờ khó đoán định được. (Học sanh ra vẻ buồn, hối hận)

Hỡi các anh em ôi! đội trời đạp đất ai nấy cũng có lương-tâm, nghĩ tới nông-nỗi sau, lẽ nào mà không gai góc; tôi sở dĩ trông mong các anh em cải-lương cái mục-đích hướng lai nhập học là vì thế.

Các anh em thanh-niên học-sanh ta ôi! các anh em chắc hay cải-lương được cái mục-đích nhập-học, chỉ cần chỉ về một sự làm nên người quốc-dân rất tốt, thì trước hết phải bồi-dưỡng cái đạo-đức thuần-khiết, như lòng ái-quốc, như lòng hiệp-quần, như lòng công-ích, tất là cần cho chân-chánh ngay thật hết sức, không một chút gì đối-trá để cho người ta ngờ; thế thì cái cội-gốc làm quốc-dân rất tốt đã kiên-cố rồi, lại thứ nữa cần cho được tri-thức mở mang; như thế nào là lợi-dụng được, như thế nào là bảo-sanh được, như thế nào là rộng đường kinh-tế mà lợi-ích cho nhân quần; thì tất phải mỗi việc mỗi đuổi theo trên con đường khoa-học; mà cầu cho tri-thức mỗi ngày mỗi phát-đạt, để cho vừa cung cấp sự yêu-cầu trong xã-hội; như thế thì cơ sở quốc dân đã vững bền rồi, mà còn lại một sự rất là cần-cấp, thì không chi bằng chăm-chỉ về đường thể dục. Sách tây có nói rằng: «Ai tinh-thần mạnh mẽ thường ở trong cái thân thể mạnh mẽ» (Avoir un esprit sain dans un corps sain) Nay nói nước ta về đời khoa-cử quí-trọng dùng hộ hay đỗ, lương hay tệ, vẫn ăn no lặm đi ra ngoài ra một các ông già chết mà không nước cứu. Đến lúc nay giờ, sóng bể Âu-châu vào người ta, coi chữ gì là lần lần tỉnh dậy; nhưng mà công-phu về đường thể dục còn chưa nghiên-cứu đến nơi; cái tánh-cách người ta muốn biếng nhác là quen rất lâu ngày, lại nhiều thói dở, tánh dâm, để cho nọc độc sanh-mạng; người ta lấy thế làm sự thường, không lo tính đương cái cách. Nay là công khóa về sự thể thao, nào là lợi ích vô cùng vận động, người ta không có xót đến nơi; trong một ngày có 12 giờ, phân nửa thì ngồi chết trước cuộc bạc bài nữa thì nằm liều giữa trường hoa nguyệt; vận-động đã không có công-phu, thì huyết mạch lấy gì mà lưu-chuyển, huyết đã bế mạch trệ, thân-thể phải gầy mòn dần mới nói ra tiếng nô-lệ nước mới hóa ra nước bịnh-phu. Thế thì không lo thể-dục rồi lưu-độc biết bao nhiêu mà kể! (vỗ tay)

Bây giờ phải lo đường thể-dục. Thứ nhứt là siêng vận-động, thứ nhì là chăm vệ-sanh. Siêng vận-động thì phải có thì giờ mà không hề dán-đoạn. Chăm vệ-sanh thì phải trau dồi sạch sẽ mà cấm những thói xằng; hai sự ấy là cách tự-cường cho các bạn thanh-niên học-sanh ta. Thanh niên học-sanh ta là cái linh-hồn của quốc-dân ta, linh hồn cường thì thể phách cũng cường, thể-phách đã cường thì linh-hồn lại càng thêm cường nữa. Muốn cho được như thế có gì hơn là thể-dục đâu.

Những lời tôi nói trên ấy, tóm lại thì chỉ có ba việc: là đức-dục, là trí-dục, là thể-dục mà thôi. Ba điều ấy ở về bốn Âu-Mỹ, đã thành ra một giống cơm gạo dùng hằng ngày; mà ở nước Nam ta thì lại là một bài thuốc cần để mà cứu cấp tánh mạng.

Các anh em ta nếu hay hết sức chăm lo ba điều ấy, thì gọi làm quốc-dân rất tốt, tức là các anh em đó, và gọi làm quốc-dân để hợp tác với Chánh-phủ, cũng tức là các anh em đó.

Tôi đây trước thường xướng ra bài luận «Pháp-Việt đề-huề», nghĩ ắt rằng một mặt thì có Chánh-phủ khai hóa quốc dân, lại ắt rằng một mặt thì có quốc-dân để hợp tác với Chánh-phủ, vậy sau cái chủ-nghĩa Pháp-Việt đề huề mới có ngày thiệt-hành, mà cái hạnh phúc nhơn-dân nước Việt-Nam ta mới có ngày trọn vẹn. Như những sự ấy, thiệt là tôi chỉ những muốn ngàn trông mòng ở các bạn thanh-niên học-sanh ta.

Bút lưỡi tôi cũng có khi cùn mà tấm lòng tôi không bao giờ kể hết. Tôi cẩn-thỉ xin các anh em thương lấy gan ruột trung-thành của tôi mà xét cho (vỗ tay dậy trường).

Huế le 17 mars 1926

PHAN BỘI CHÂU

Cordonnerie de Luxe

Gravure sur métaux et marbres

Tiệm đóng giầy tây và giầy Annam thiệt tốt bán sỉ và bán lẻ nhẹ giá

HOANG-DINH-PHU

May áo quần tây lợp mui xe hơi may nệm dựa và nệm ngồi thiệt khéo

Có thợ khéo khắc con dấu tinh anh bằng đồng và bằng đá cẩm thạch để mộ bia

47 Rue Đỗ hữu-Vị :- Saigon

Lời rao cần kíp

Tôi cẩn-cáo cùng chư-vị khán-quan xin để ý giùm: về sự trả tiền nhựt-trình hay là tiền đăng Lời-Rao cho bổn-báo, nhiều ít chẳng hạng, thì phải nài cho đặng cái biên-lai bằng chữ in có đóng con dấu hiệu của bổn-báo và ký tên Nguyễn-kim-Đỉnh ở dưới, bằng không phải vậy thì chư khán-quan chớ khá giao số bạc, vì sau rồi bổn-báo không nhìn nhận.

Cẩn cáo,

Nguyễn-kim-Đỉnh.

Nam-Nghia-Lo'i

dit Thái-Sơn-Quả

Dentiste

Annam trồng răng

Ngan nhà thương thí Saigon

N° 110 Bonnard

Hai cuốn sách nên mua

Những tin tức và dư-luận về ông Phan-bội-Châu.

Giá bán mỗi cuốn 0$15

Thanh-khí lẻ-hàng

Giá bán mỗi cuốn 0$10

Hãy gởi thơ cho M. Trần-huy Liệu Đông-pháp Thời-báo Saigon.

ĐÈN THÁP DẦU HỎI

(*pétrole*)

để treo trong nhà, trong bá, sân lúa, đường đi rất tiện, thắp một mâu-sông, có bôm hơi, sức sáng bằng 500 đèn bạch lạp. Có bán sỉ và bán lẻ tại tiệm:

Trần Quang Nghiêm

100, đường d'Espagne — SAIGON

Gia-long học-đường

148-168 Đường Chasseloup - Laubat

Saigon

Trường Tư Thục năm đầu dạy theo Bằng cấp Sơ học.

Ngày khai Trường; 8 Mars. 1926 (16 tháng giêng Annam).

Dạy ròng Pháp Tự (Langue Française) từ lớp chót.

Đốc-Giáo: M. Nguyễn Phước Quang Bằng cấp tốt nghiệp và có Văn bằng Tư cách giáo dục (Brevet d'Enseignement primaire supérieur et Certificat d'Aptitude Pédagogique)

Có thầy Tây dạy lớp thi bằng cấp Sơ học. Thầy dạy đều chọn người khoa mục xuất thân và có tư cách giáo dục.

Về sự xin học và tiền bạc xin đến nơi M. Nguyễn văn Dần Số nhà 148 168 Rue Chasseloup-Laubat, Saigon, Chủ trương Tài chánh bổn trường, mà thương nghị.

Xin lưu ý. — Như Quí-Ông có cần dùng hỏi đều chi về nhà trường «GIA LONG» xin đến nơi chủ tiệm THÁI THẠNH mới lập bán chịu bát ở tại đường Roland Garros số 18, Saigon ông được.

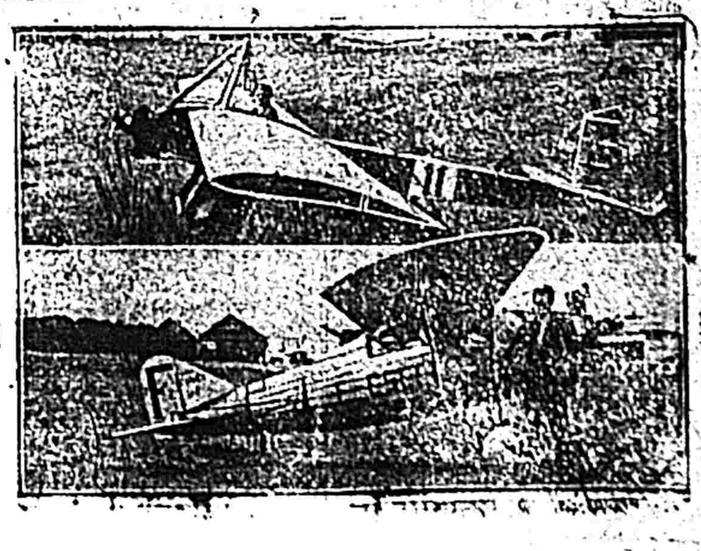

NƯỚC-MẮM "CHỮ THẬP ĐỎ"

Produit de l'Association Coopérative et Corporative des Industriels de nước-mắm *de l'Indochine*

C'est un produit de meilleure qualité, analysé par les laboratoires de la Sté Liên-Thanh essayé par l'Administration, donc conforme à l'hygiène alimentaire.

Nous recommandons à nos compatriotes la consommation exclusive de ce produit. Il n'y a pas de doute qu'ils rencontrent parmi les nuoc-mâm non analysés, des produits falsifiés, des eaux salées putréfiées, qui leur donnent des maladies. Pour sauvegarder la santé publique, l'Administration a défendu la vente de ces condiments sans garantie mais malgré cette mesure, on en trouve toujours sur le marché.

Il sera prudent pour nos consommateurs annamites, de n'acheter absolument que du *nước-mắm* marque « CHỮ THẬP ĐỎ ».

Nous faisons appel à la solidarité annamite en engageant nos compatriotes à encourager ces sanmuriers du Sud-Annam qui savent: 1° se syndiquer pour défendre leur intérêt commercial, 2° désigner des agents annamites pour la vente de leurs produits afin de supprimer de petits intermédiaires entrois préjudiciables tant aux consommateurs qu'aux producteurs.

En vente chez :

LIÊN-THANH, *N° 1, Quai du Commerce* (Khâu-ngoc-An) *Cholon*

▲ SOCIÉTÉ LIÊN-THANH, Quai de la Marne, *Saïgon*

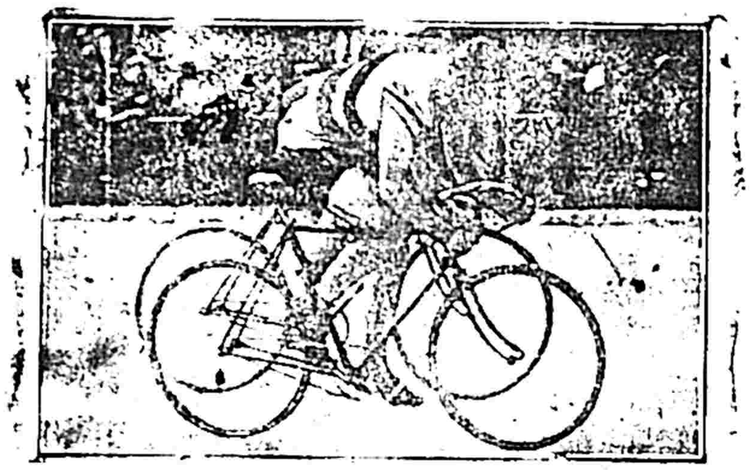

Trần Ưng

Tiệm đóng giế mấy

BÁNH QUẤC NỮ'

[illegible] bánh của gà [illegible] đường bàn trí [illegible] trả dài ông [illegible] [illegible] ba đến kinh [illegible] [illegible] về cho ba con có bác [illegible] tới lần lại tiệm Ai TISSEUR 52 Boulevard Bonnard và lại nhà tô 13 rue Lacoynière.

Mademoiselle Nguyễn-thị-Thân

Nam-kỳ Khuyến-học hội

Một bổn-ấp [illegible] Khuyến học [illegible] đây [illegible]

Trong đó có [illegible] của một [illegible]

Sách [illegible] Pháp.
Sách [illegible] Thánh-giáo và Việt.
Sách [illegible]

Người [illegible] khuyến học hội [illegible] nhứt là [illegible]

Xưa rày đợi nay mới có

Ai sắng luốt hột xoàn thứ một hột một carat thứ tốt mà giá rẻ, thứ [illegible] khó kiếm, tiệm nào cũng không có, nay tiệm M. François Sử mới lại thì hột ấy tốt lắm cùng nhiều thứ hột khác, giá cả lại rẻ hơn các chỗ.

Còn hàng [illegible] lại đó thợ tốt lắm. Ai cần dùng xin mời đến lựa trước.

Nay kính,
FRANÇOIS SỬ

bán hột xoàn và hàng lụa
78 Rue Vannier
giữa đầy phố Chà bán vải

SAIGON

TRẦN-DUY-BÌNH

FABRIQUE DE CASQUES
PANTAISIE

NAM-KỲ KHUYẾN-HỌC HỘI

Cuộc nhóm đại hội ngày 2 Avril

Nhơn vì có tiếng phong-văn rằng cuộc công cử ban trị-sự năm 1926, hôm ngày 28 Février 1926 có chỗ bất công, nên mới có kỳ nhóm đại-hội ngày 2 Avril 1926. Sau khi ban trị-sự bày tỏ việc hành động của hội trong năm 1925 và sổ thâu xuất, thì ban trị sự xin cáo thối để cho đại hội lựa người có tài lực đứng cử lên lo lắng việc hội. Ông Bùi-quang-Chiêu tọa chủ, có M. Trịnh-hưng-Ngẫu tá trợ. Hội viên hiện diện và gởi thơ bổ thăm kể đặng 27 vị, kết quả như sau nầy :

1°	Bùi-quang-Chiêu	26 thăm đắc cử
2°	Dr Ng-văn-Thinh	26 »
3°	Lưu-văn-Lang	26 »
4°	Docteur Đôn	24 »
5°	Trương-văn-Bền	24 »
6°	Nguyễn-kim-Đính	23 »
7°	Ng-khắc-Nương	22 »
8°	Nguyễn-tấn-Văn	22 »
9°	Nguyễn-văn-Bá	21 »

Kết quả cuộc công cử có 9 ông đúng số thăm, còn thiếu một ông nên phải cử lại lần thứ nhì thì ông Nguyễn-đình-Trị đặng cả thảy hội viên hiện diện ưng cử ngạt. Ban trị sự lập xong ông Bùi-quang-Chiêu có tỏ lời cảm ơn hội viên có lòng tin cậy ngài mà nay trao trách nhiệm, vậy thì ngài nguyện sẽ đem hết sức lực mà dẫn bồi hầu làm vẻ vang cho bổn hội

Đoàn qui ông liền phòng lập sổ thâu xuất năm 1926 và ban định chương trình các việc phải thi thố trong năm 1926. Trước hết hội định dời hội quán về chỗ thị tứ phương tiện cho người vãng lai, hai nữa sẽ tổ chức nhiều cuộc diễn-thuyết về các khoa - học có nhạc, có hát cải-lương có hát bội, có hát bóng đặng làm lanh sao cho mỹ-thuật nước nhà ngày thêm vẻ vang.

Bổn-báo lấy làm khâm phục cái chương trình của ban trị-sự mới và ước mong rằng đồng bào hãy vào hội cho đông hầu giúp thêm thế lực cho hội đạt đến mục đích

B.B.

Giấy bạc 3$06 kiểu mới

của Đông-Pháp ngân-hàng

Đông Pháp ngân-hàng xin rao cho bá tánh được biết rằng: trong ít ngày nữa tây ngân-hàng sẽ phát ra xài một thứ giấy bạc 3$00 kiểu mới không giống giấy cũ đang xài thuở nay đã chút nào.

Cái giấy bạc mới nầy bề dài một tấc tám bề ngan chín phân hai, nghĩa là có nhỏ hơn giấy bạc năm đồng đang xài đây mỗi bề một ly rưỡi.

Giấy mới nầy giống giấy cũ là một cái đầu [illegible] Annam ở trong cái vành tròn trắng mà bề dưa lên sáng tuổ [illegible] đó trong trong đó.

Giấy bạc mới sờ coi mỏng hơn giấy cũ một chut, mà cũng trắng hơn giấy cũ. Còn bông hoa trong giấy mới tuổ in nhiều sắc xen lẫn nhau và soi xuống qua thì có hơi tựa tựa giấy một trăm quan ở bên Tây, duy giấy mới nầy màu vàng có tươi hơn một chút.

Giấy mới lại chia ra làm 3 khoản, khoản giữa lớn hơn hai khoản hai bên. Cái khoản giữa ấy màu vàng dợt mà có in bông-huệ rải rát thưa thưa bằng màu vàng sậm : còn hai khoản hai bên thì in pha lộn nhau rất nhiều màu mà các màu chánh là xám xanh, màu lục đậu sậm, màu nâu dợt và màu đỏ như gạch tàu.

Cái khoản ở phía tả thì giữa khoản có một cái vòng hột xoàn trắng, trong vòng ấy là cái đầu hình đợt bông ra đó. Còn khoản phía hữu hoành đối với cái vòng đầu hình bóng ông nho-sĩ Annam thì có cái vòng trong ấy là đầu hình Canh-nông thần nữ Cérès.

Những số hiệu giấy và chữ thư tự giấy thì in rõi riêng ra trong những khoản trắng rõ ràng, các khoản trắng ấy tuổ mấy góc đều tròn mà ở ngay trên và dưới mỗi bên cái hoa-anh hột xoàn mà trong có đầu hình đó.

Trong cái khoản giữa và tận trên phía trên thì có cái câu chữ « BANQUE DE L'INDOCHINE » in trong màu đen xanh, mà có nai lần màu đỏ như gạch ngang qua những chữ ấy. Dưới chỗ câu chữ nầy chia làm hai hàng, mà hàng trên chữ nét dầm hơn hàng dưới thì in mấy chữ nầy :

« CINQ PIASTRES PAYABLES EN ESPECES AU PORTEUR » cũng in trên màu đen xanh. Rồi kế một cái số lại nằm dưới trong một cái tròn sắc vàng, ngoài chạy viền đỏ, thì cái số cũng in bằng màu xanh sậm.

Trong cái giấy mới nầy chỉ có hai dấu ký tên thôi, dấu thứ ký của quan Tổng-lý và dấu thứ ký của quan Quản-lý ngân hàng chớ không có in điều luật, in ngày hay chỗ phát giấy ấy.

Hễ trái tuổ cũng màu vàng dợt như bề trên kia mà có vẻ bông màu xanh dợt liều liều nhau. Bên tả thì có một câu chữ Tàu coi như câu liễn mà để là : « Đông-Pháp ngân hàng » ngân ngũ nguơn » — « Kiến tự giao ngân » Từ tô xen qua phía hữu thì có một con công đang đậu trên nhành cây vẽ theo kiểu Annam. Kế con công ấy có một tấm biển đề (5$00) bằng chữ Tàu, chữ quốc-ngữ và chữ Cao-man. Đến rốt hết bên hữu, mà ở dưới cái hoành tròn có cái đầu hình, thì có câu luật bằng chữ Langsa điều thứ 139 theo luật định in trong một khoản và như một tờ giấy cũng lại vậy. Lại rải rải lại có những vết nhỏ nhỏ rất nhiều màu xen với nhau như đụng mây bay. Toàn cả mặt bên nầy xem cũng nhiều màu pha lộn nhau như mặt bên kia không khác

ĐÁ BANH

Giadinh thắng La Flèche 3 bàn (3-à 0)

Theo như lời bổ cáo trước, chiều chúa-nhựt 1 Avril có hội La Flèche ở Nam-vang xuống Saigon tranh đấu cùng hội l'Etoile de Giadinh, để góp tiền giúp cho hội Lương-hữu Điền-địa tạo thành nghĩa-địa.

Sớm mai ngày chúa nhựt tuy bá tánh ở Saigon mắc đi đưa đám tang cụ Phan nên ai nấy cũng một mối lắm, song chiều lại người ta cũng không bỏ qua việc nghĩa, mà không đi coi đá banh cho đành. Vả lại hội La Flèche vẫn là hội có danh tiếng ở Cao-man-quốc, nay xuống tranh đấu với hội Giadinh là hội đã hai lượt chức vô-địch ở Nam-kỳ thì chắc cuộc đá banh chiều bữa nay xem cường mắt lắm. Bởi vậy nên lối 4 giờ thiên-hạ kẻ đi xe người đi bộ kéo lên sân banh, làm cho con đường Lareynière hóa ra vui vẻ khác thường. Bốn giờ rưỡi, chiến-tướng hai bên đã ra sân mà dượng oai diệu võ, bên Giadinh mặc áo thung đen có sọc xanh, còn bên La Flèche mặc áo thung xanh, hai bên chiến tướng coi bộ hăm hở và mạnh mẽ vô cùng. Lúc bây giờ thiên hạ đã bao giáp vòng sân, lớp đứng lớp ngồi trên 4 ngàn người, còn trên khán đài thấy có quí ông Bùi-quang-Chiêu, Lê-quang Liêm dit Bảy, Hồ-văn-Trung Nguyễn-đình-Trị vân vân và mấy nhà viết báo Tây Nam đều có mặt. Ở giữa khán đài có đặc một cái bàn, để một cái Coupe bạc của Thể-thao tổng-cuộc Annam, dự làm phần thưởng hội nào thắng cuộc.

Đúng 5 giờ, M. Abadie lãnh tư-bích ra làm giám-cuộc. Bắt thăm xong thì bên Nam vạn bị ở phía chói mặt trời, kẻ hai bên ra lãnh bảy khai trận thế. Coi lại bên La Flèche thiếu Denis Binh còn bên Giadinh thiếu Gông và Qui Thomas nên đem Tiên và Phòng vô thế.

Giám-cuộc ra lịnh, bên Giadinh lửa trước. Giới II hất banh qua cho Danh, Danh lửa riết xuống, Laurent chạy ra cản lại, Danh tránh khỏi nên đem xuống nữa, Sâm chạy tới ngăn trở rồi dụng nhằm trái banh lọt ra sau nên bị phạt góc. Danh ở ngoài đá banh bay vô nhưng trước cửa thành, Giới II nhảy lộn đội đầu, banh bay xớt ngang cửa thành La Flèche rồi lọt ra ngoài, công chúng vỗ tay như pháo nổ. Khi đem banh vô Voitel liền đá lên cho Giác rồi bị Paul Thi đón giựt được rồi chuyền ra cho Danh. Danh bèn lửa xuống kế bị Voitel xáu tới đón lại Danh biết Voitel lợi hại lắm nên giao banh cho Trung vì lúc đó binh nghịch không có gìn giữ Trung, Trung bèn hất banh bay bổng qua Xuân, Xuân liếc thấy không đợi banh rớt tới đất, đá ngay vào cửa, Ngà là tướng thủ-thành La Flèche thấy Xuân đá bổng tưởng banh bay vượt, ai dè banh lọt vô lưới thình lình làm cho Ngà trở tay không kịp. Thiên hạ vỗ tay cùng bốn phía, bên La Flèche đã thất một trận dầu !

Đem banh ra giữa sân đá lại bên La Flèche quyết gỡ nên dạo tiền-phuông công kích Giadinh rất kịch liệt. Có nhiều lần Penfrat đem banh xuống sát cửa thành Giadinh, song không thể đá vô được là vì có Xường với Giới I đứng hậu - tập rất vững vàng nên cứu được nhiều lúc hiểm nguy cho Giadinh. Từ đó cho tới mãn nửa giờ đầu, hai bên cũng xâm lăn nhau hoài song không ai thắng ai được.

Nghỉ uống nước chanh rồi trở vô đá lại, có một vị tiền-phuông bên La Flèche đau chơn nên không đá được nữa, làm cho tiền đạo La Flèche chỉ còn có 4 tướng. Tuy vậy chớ bên La Flèche cũng chưa ngã lòng, vì nhờ có Voitel coi điều khiển chư tướng rất tận tình nên cuộc tranh đấu xem càng thêm dữ dội hơn nữa. Bên Giadinh Paul Thi cũng đau chơn nên tế hoà song sự can đảm chưa giảm phần nào, ngăn đón binh nghịch hăn hòi và nhiều khi công-kích La Flèche cũng khó chịu lắm. Đá được chừng 10 phút, hàng tiền phuông La Flèche, trừ Giác ra thì coi hình như đã đuối sức nên lo thủ chớ không lo thắng nữa. Giadinh thừa thế ấy tràng xuống năm tuần, lại đụi Sâm đụng banh lọt ra ngoài nên bị phạt góc. Danh ở ngoài đá vô, banh rớt trước cửa thành lúc ấy bên La Flèche hình như đã loạn quân nên Giới II tưa banh lọt vào thành mà không tướng nào ngăn đón kịp. Bên La Flèche thua đá 2 bàn Công chúng ở ngoài vỗ tay khen như pháo nổ.

Đem banh ra giữa sân đá lại, bên La Flèche coi mòi sút sức nên gìn giữ chặt chịa lắm. Thật nhờ có Sích và Voitel cứu cấp nhiều dịp rất tài nên cũng đỡ cho La Flèche nhiều lắm. Gần tới giờ, Paul Thi được banh lửa xuống, Voitel chạy tới chận lại. Paul Thi lửa đảo qua một bên, Voitel vấp cẳng Paul Thi nên té, trái banh lọt ra phía sau. Giới II chạy bay tới đưa luôn vào cửa, Tường thủ thành La Flèche ở hờ nếu không đỡ kịp phải lãnh thêm một bàn nữa là ba. Từ đó cho tới mãn giờ không gỡ được bàn nào cả.

Khi dứt cuộc đá banh, M. Thơm là Hội-trưởng Thể thao tổng cuộc Annam có mời M. Voitel là Capitaine (Tổng binh) La Flèche và M. Paul Thi Capitaine l'Etoile de Giadinh lại trước khán đài, ông Bùi quang-Chiêu liền trao cái coupe bằng bạc cho M. Paul Thi và tỏ lời khen ngợi sự can đảm của hai hội.

Tối bữa ấy có đãi tiệc tại [illegible] Cửu-Long-giang và ông Hội trưởng hội Lương-hữu Điền-địa có tặng hội La Flèche một cái coupe rất đẹp

Chiều thứ hai cũng đúng 5 giờ hai hội ấy tái đấu một lần chót để phân cao hạ. Công chúng đi coi cũng đông như bữa trước. Bên La Flèche thiếu Voitel song có Denis Binh còn bên Giadinh rút Tiên với Phòng ra có Chánh với Gông vô thế. Cuộc tranh đấu buổi chiều nay hay hơn bữa trước nhiều, vì biết mánh lới nhau nên dỡ đá. Trong nửa giờ đầu La Flèche thua Giadinh 3 bàn, còn nửa giờ sau không ai thắng ai nổi. La Flèche thua đây là tại đạo trung quân (demis) yếu quá, ngăn cản tiền đạo Giadinh không nổi, phần tiền-đạo Giadinh trừ Chánh ra thì đều là tướng đại tài cả. Vả lại tiền phuông góc trái của La Flèche lùn thấp quá, có sức chạy mà thiếu tài đá vô giữa (centrage) nên dầu cho Giác có giỏi mấy cũng không gặp cơ hội mà đem banh vô lưới. Đáng khen nhứt là tướng thủ-thành, đá cũng hay mà bắt cũng lẹ, cứu nhiều lúc hiểm nguy nên được công chúng ngợi khen quá lắm.

Bên Giadinh công-lao đáng kể là Giới II, Trung và Thi, còn mấy tướng kia cũng nay như mọi khi, duy có Chánh là tâm thường không có centrer cái nào cho đúng đắng.

Hai bữa đá banh nầy được hòa nhã, ấy cũng nhờ Tổng-binh hai bên, khéo điều-đình chư tướng, song có một hai khi lỡ tay lỡ chơn đụng chạm nhau thì coi mòi ở ngoài lại là ồ lên, chớ bổn người lớn đã từng biết coi đá banh từng cũng không ai để ý đến.

Sẵn dịp nầy tôi cũng khen luôn M. Abadie làm Giám-cuộc công bình và sốt sắn lắm. Nghe nói góp tiền vô cửa trong hai bữa trên 900 $ 00, thế thì người Annam hật cũng giàu tấm lòng làm nghĩa lắm.

LỜI BAN.— Mùa banh tròn năm 1925-1926 bên Langsa thì hội *Saigon-sport* giựt chức vô-địch, còn bên Annam thì có hội *L'Etoile de Giadinh* cũng đã lãnh chức vô-địch rồi. Theo lề-luật của Thể thao tổng-hội Langsa thì hội Langsa không được tranh đấu với mấy hội không có tùng quyền Thể-thao tổng-hội. Song nếu chiếu nghe tôi không lầm thì nếu hội *L'Etoile de Giadinh* mà [illegible] (lancer défi) *Saigon-sport* thì *Saigon sport* được phép tranh đấu liền mà hội *Saigon sport* cũng lấy làm bằng lòng lắm. Vả lại hai hội đá banh nầy đồng lực đồng tài nhau, dường như mặt trời với mặt trăng, nên công-chúng ở Saigon đều muốn có một lần gặp gỡ nhau để biết tài cao thấp. Sự-cớ sao ấy rất phải, và rất hợp ý chư tướng hai bên, song bởi vì con thiếu người tổ-chức ra cuộc ấy mà thôi.

Vậy tôi xin thay lời những người mộ cuộc đá banh, đem lời saoước ấy ra đây, để nhờ mấy ông làm đầu hội *L'Etoile de Giadinh* trả lời cho công chúng biết tường qui ông từng chẳng nỡ phụ tình công chúng mà bỏ qua vậy.

HỒ-VĂN-HIỀN

LỤA LÈO

may

áo-mát, quần-mát tiện lắm

An Tisseur, 82 B. Bonnard

Lời Rao

Tôi là Trần-Tư-Tang, chủ tiệm bán sạc hiệu « Kỳ-phong » ở đường Galliéni N° 1 tại Saigon

Kính cáo cho Lục châu quí ông đặng rõ: kể từ ngày 14 Mars 1926, tên Trần-Xuân không có làm tại phố tại tiệm của tôi nữa. Tuồn như Trần-Xuân ấy vay mượn gì thì tôi nay đã cho tên ấy vay mượn gì thì tôi nay đã cho tên ấy vay mượn gì thì tôi quyết định không có tiết tới. Hiện nay tôi giao trọn quyền mua bán cho M. Trần Tong là Ba-cang.

Trần Tư Tang

ECOLE NGUYEN-VAN-MUI

Dactylographie
Comptabilité-Pratique
Travaux de Dactylographie
Reproductions au Duplicateur
10 Rue Martin des Pallières 10
SAIGON

Phạm-quang-Nghiêm

Commençant, Canton

Buôn bán hơn 10 năm rồi, thật thà và rẻ hơn các nơi.

Làm Đại-lý hãng dầu lửa Asiatique.

Làm Đại-lý hãng rượu Bình-tây.

Làm Đại-lý nhà thuốc tây Pharmacie Centrale.

Làm Đại-lý nhà bán hột xoàn J. Giantelli.

Có trữ dầu săng *Shell*, dầu lửa hiệu con sò, dầu nhớt hiệu M. C. C.: dầu *PYRO-LAMPE*; đèn thắp dầu săng có chạy dây như đèn điện ; hàng *Tân*, hàng [illegible] thứ rượu Tây và đồ nữ trang đủ kiểu theo kiểm thời.

MAY mãn

Trọn bộ rồi

Truyện « GAI TRẢ THÙ CHA »

Cuốn thứ tư mới xuất bản, thế thì đã trọn bộ rồi. Ấy là một bộ Tiểu thuyết rất hay, rất có giá-trị, nên xem.

Của M. Nguyễn-chánh-Sắt kí thuật, sự tích hay lắm.

Ai muốn mua sỉ xin gởi thơ cho « Đông Pháp Thời-Báo » Saigon mà thương nghị.

Hoặc gởi cho M. J. Viết, Imprimeur Saigon.

Hay là gởi thơ cho Madame Nguyễn thị-Truyện, 103, rue d'Espagne Saigon cũng được.

Mấy tiệm sách ở Saigon và các tỉnh [illegible]

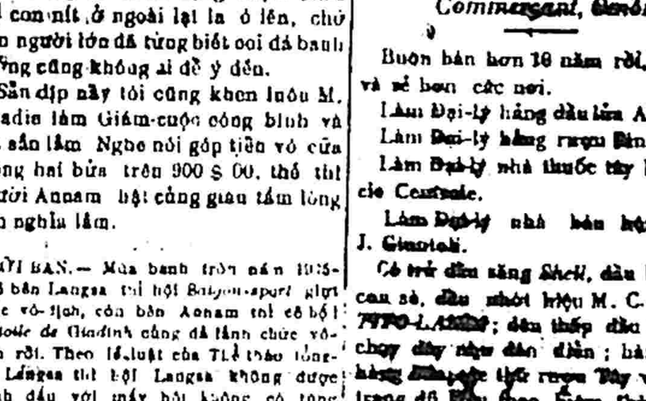

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Đánh dây thép chữ đề : Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU NHƯ SAU NAY

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HUỜN

Phàm con người mà thấy hễ hơi bệnh thì lại hay sanh bệnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là đồ nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vì cái máy sanh hoạt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tương hỏa ở mà giữ gìn lấy mạng người ; cho nên người mắc sanh yếu sống lâu, chết yếu, hoặc có thai sảng không đầy đủ nơi mạng môn hỏa.

Thuốc này bổ bổ thận mạng-chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tăng ẩm tà thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô khan thường hay đau lưng mỏi gối, hoặc kém thấy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di tinh, khô cổ rau tưới, đau răng nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngấm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mặn mặn.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẽo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả

Mỗi hộp giá là . . . . 0$35

ĐỊNH KHẨU LÝ-TRUNG-HOÀN

Thuốc hườn này chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trị hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược ; hay đau xốc bông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu ; bệnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy ; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy ; ăn uống chẳng ngon, mình thể mỏi mệt ; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều ; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trúng hàng ; hoặc ăn đồ lạnh lẽo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa ; hoặc cảm hàn tay chơn run rẩy ; huyễn ngươn khí bất điều, tinh thần suy kém, v. v.... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn này có tài ôn trung phò dương ; hễ uống nó được thường thì ngươn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Hồn đường đã gần công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hườn này, thiệt là công mầu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HUỜN

Thuốc này chữa trị nam phụ lão ấu, thình linh mà sáng dàm chận hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chưn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhằm phát cuồng nhảy nhót, giựt lay giựt chưn ; nhiều nhảo ho ham, lưng ác nhức đầu ; xây xẩm tối mắt, nhức nhối có mình ; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thất ruột gan ; phong đàm ngăn trở, khí huyết chẳng thông ; thần hôn phách ám, năm ngủ chẳng yên v.v... Nhứt thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc này ; ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phò nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cứu khiếu lại tiêu trừ các chứng tâm khẩu an nhiên.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

Chữ con nít mà bịnh trúng phong, tâm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ-đề, khó khè ọc sữa, tích trệ đau bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống mỗi hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội ; nóng với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nấu lá bạc-hà lấy nước cho nóng với thuốc, hoặc hòa với sữa mà cho uống, hoặc thoa nơi nhũ mẫu mà cho nó bổ, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc này từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường hằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng hạng dược liệu luận y theo phép chế ra mà làm hườn ; uống chứng nào hay chứng nấy.

Kị ăn cá và rau có nóng sít lạnh lẽo và cũng kị đồ bằng sắt.

Đơn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gồm 4 hườn. . 1$00
» 2 » . . 0$50
Hộp cây 4 » . . 1 40
» 8 » . . 2 80

NHỊ-THIÊN ĐƯỜNG
TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị nhứt thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lãnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích tụ, bần thần, đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc này dần dần khai vị tấn thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà ;
Mỗi ngày uống 2 lần ;
Mỗi lần uống 2 hoàn ;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là : 0$50

AN-THAI-HUỜN

Thường người đàn bà có thai khí-huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh tạ, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bần thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi không an mà phải sanh những chứng bịnh kể trên nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai này, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỗi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc này trước khi có thì không lo đến chi bất trắc.

Cách dùng. — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là . . . 0$50

BẠCH-TRƯỢC-CAO

Thuốc này để trị các chứng bịnh lậu ; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu ra, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì bớt lại trừ dặng các chứng bịnh độc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu. — Bà thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần uống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Ở ăn đồ chiên xào, cay nóng này, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là . . . 1$00

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

Đường Lucro, môn bài 99 và 101 (Đất-hộ) Saigon

Trần-văn-Hớn, chủ tiệm

Kính cùng chư quí khách đặng rõ : Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe mui bành, xe kiếng, xe hơi, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại cho chắc chắn, có bán đèn xe đủ kiểu, bành xe cao su nắng cây giá rẻ bền lâu, chỗ lại, cao su đặt để thay trong bành, kiếng đèn tây, đồ bắt kế xe cuốn ra xe song mã bằng da tây, rất khéo và chắc, có bán yên cời, cuống lốp hai bánh, bình để thắp đèn khi đi đêm xe. Sơn xe và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi cùng nước cửa tôi đẹp, sau có cần dùng mong rủ là thiếu mua giúp làm người, thì tôi rất cảm ơn hạ hồ. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm mua vật dụng gì cứ tôi sẵn lòng hầu đáp.

Nội hóa phát minh

Xin đồng-bào yêu dụng

Hãy kể nay tôi ước nguyện sao mỗi « hàng ta » là một nội-hóa của Annam được trọn tiếng tốt đẹp như các thứ hàng ngoại-quốc. Nên chi tôi rằng tìm kiếm mới cách thế mà chế tạo, lựa tư tốt, chọn thợ hay và qua lắm đồng-phu, nên nay mới được tận thiện, tận-mỹ.

Vậy tôi dám tự tiến mà mời đồng-bào dùng thử, trước giúp cho công-nghệ con nhà Annam được vững bền, sau vì chút tình đồng chủng, mong mà cho nhà chế tạo làm phấn chí. Hàng nầy chẳng những tốt, chắc mà lại rẻ nữa. Tùy thích đồng-bào muốn dùng thứ trắng hoặc thứ đen nhuộm tại hiệu xe, thì cứ việc gởi thơ ngay cho tôi, tôi sẽ gởi cách « Lãnh hóa giao ngân », quí vị nào muốn mua về bán lại tôi cũng vui lòng tính giá nhẹ luôn.

Nguyễn-xuân-Trước
Maison An-phong Canh-nông
Hàng xây thắp
Canh-nông An-phong

Hỡi Nông-nghiệp chủ Thương-nghiệp chủ !

Có đẹp rồi mới lấy còn có lời sao ?

Chỉ tốn có 17$ mà có một cái máy giã gạo tính về tiếng gọi là cách contre remboursement).

Hiện nay có ở thử may tân chế rất gián tiện giá từ 17, 27, 45, 150, 165 và 300$ quay tay hoặc chạy bằng mô-tơ

Với máy nầy thì trong 100 lường lúa xay giã ra dặng 75 lường gạo trắng, lẹ có tấm tấm !

Đá cẩm thạch

Nhơn vì muốn khoán trương kiểu đá cẩm thạch tân chế, hoặc để bàn, để mộ, đề vàng ngựa, nên ông J. Brunet sẵn lòng gởi cho những người nào muốn biết, một cái đồng hồ reo có chung bằng thứ đá nói trên đây hoặc đen, đỏ, xanh, khuôn viền 0.16×0.09 giá 8$ (gởi cách contre remboursement).

HÔTEL RESTAURANT
Đông-Pháp Lữ-quán
71 174, Rue d'Espagne Saigon

Phòng ngủ và bàn cơm Annam, rất tiện tiện cho quí khách phương xa đến Saigon, ở phòng và ăn uống luôn một chỗ.

Le Directeur,
NGUYỄN-KHÁNH-ĐÀM.

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin, môn bài số. 182-184.

SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Bẻn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lẹ

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đời mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Bèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tầm thường và dùng chắc.

BÈN GIƯỜNG SẮT.

VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đề rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa vì chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre), chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ

TÂN TÂN HIỆP THẠNH

Ở tại đường Bd de la Somme n° 171

HUỲNH-VĂN-NHUNG, *kế nghiệp*

Có bán ô ăn trầu có chưng bằng đồng xi ni kôn (Nikelé) nón đủ kiểu đủ thứ lại cũng có bán đủ đồ dùng trong nhà theo như Bazar.

● Tiệm tôi có bán cây be cây súc như là sao, gỗ, dầu v. v. quí vị có cần dùng cây vàng hoặc cây cột cất nhà xin đến thương nghị.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cần-bạch.

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẦN CỬA

M. Michel NGUYỄN HIỆP-HÒA

sáng tạo năm 1920

Xưởng chánh tại LÁI-THIÊU (THUDAUMOT), Quan E. Outrey

Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CÓ THỢ, ĐỦ MÓN.

1° Tại *Mộ-thọ* đường mé sông, nơi bến tàu và xe hơi ; 2° Tại *Cần-thọ* đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú ; 3° Tại *Trà-vinh* đường cái, ngay Tòa-bố ; 4° Tại *Rạch-giá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng này có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, vàng, đều dùng toàn cây danh-mộc như : Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo leo, thập làm thiệt là tinh-xảo, không hề giả-dối, lấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hồi âm liền.

Mandat và đây thơ đề cho ông M. NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Lái-thiêu.

TIỂU-THUYẾT

TẤM GƯƠNG ÁI-QUỐC

Dịch giả : TRẦN-HUY-LIỆU

HỒI THỨ VIII

Một mối tơ tình vương lữ khách
Lưỡi dao oan nghiệt hại trung thần.

(Tiếp theo)

Dĩ-tư Minh nói câu ấy, làm cho viên Pháp quan nước Tư-ba-Đa thộn đờ cả mặt, không biết đáp lại thế nào. Bữa ấy hội đồng giải tán, bữa sau lại lập phiên nữa, ghép cho bọn Dĩ-tư-Minh vào tội chết. Pháp-quan các nước, đều sợ oai võ nước Tư-ba-Đa nên cũng vưng vưng dạ dạ cho xong, các chẳng kể gì ngay gian ; chẳng phân gì phải trái, đem 2 người ra chém đầu làm hiệu lịnh. Than ôi, mưa sầu gió thảm giang sơn nhớ lại khách trung lương ; cỏ héo hoa rầu dân-chúng tiếc cho người nghĩa-liệt ! . . .

Đây hãy nói bọn gian-đảng từ khi giết Dĩ-tư-Minh 2 người, nhơn-dân lại càng rối động, bọn gian-đảng cũng sanh biến loạn, nên quyền cai-trị càng dữ gắt hơn ; còn nước Tư-ba-Đa vì lấy quyền thiệp chế mà buộc tội chết bọn Dĩ-tư-Minh, các nước thảy đều mai mỉa, nước Tư-ba-Đa cũng tự biết mình thiếu lý nên, bảo bọn gian-đảng đừng bạo-động nữa, sợ việc xảy ra, từ nay mình cũng có lẽ không binh vực được nữa. Vì thế Uy-ba-Năng cùng hơn 10 người đồng chí, được nằm yên trong ngục tối, mà nước cay ngậm đắng cho qua. Bọn gian-đảng lại sai người canh phòng các nơi yếu hiểm, để ví đường các chí-sĩ đi lại vào ra, còn bọn họ đi đâu, cũng đem theo nhiều vệ sĩ để giữ mình, và tiện dịp bắt những người tình nghi luận thẻ. Vì thế bọn chí-sĩ không còn sót một người nào, hết thảy đều trốn đi ngoại quốc, mà ngoại-quốc thì nước A-thiện là nhiều hơn cả. Lại cũng có kẻ lòng lang dạ thú, thấy thời-vận thay đổi, bọn gian đảng thành công mà chí-sĩ lạc phách, thì cái mối phú quí nó cho mất cả chữ quốc dân, không mấy lúc mà nghĩa sĩ trung thần đã đổi ra phường chó săn chim lưới, thế mới biết :

Trò đời ai dễ biết ai
Đến khi gặp rắc rối người ngay gian
Anh hùng chí quản gian nan
Mài gươm quyết với đầu gian phen này

Muốn biết sau ra thế nào, xin xem hồi sau sẽ rõ.

HỒI THỨ X

Mỹ-nhơn thiệt dạ cứu anh hùng,
Chí sĩ nâu mình nơi thôn-giả

Đây hãy nói về bọn Dĩ-tư-Minh 2 người bị giết, những người chí-sĩ trong nước kéo sang nước A-thiện rất nhiều, tất có đến 300 người, trong số đó cũng có người giàu, người nghèo, nhưng nết thảy đều sẵn sẻ cho nhau, để cùng lo việc nước, ngặt nỗi miệng ăn nuôi lỡ, nên đường tài chánh càng ngày càng eo hẹp thêm, lại từ khi nạn thích khách xảy ra, bọn chí sĩ không dám ra ngoài kinh doanh, số người thì nhiều, mà số tiền thì ít, không bao lâu nợ nước chưa đền, đã đến ngay cái nợ mình cơm áo, các người chí sĩ đều phải quay ra mỗi người mỗi cách, người thì làm thuyền làm thợ, để mà kiếm lời doanh sanh ; còn người thì đi ở bồi, ở bếp để cho tạm qua ngày tháng ; hồi tưởng khi ở nước mình, xuống ngựa lên xe, ăn ngon mặc tốt sung-sướng biết là chừng nào ! Mà chỉ vì hai chữ « quốc dân », chịu bao nỗi lầm than khổ sở, tấm lòng trung nghĩa, thật cũng thương thay ! Duy có Ba-tỷ-Đà, Má-Lưu hai người ở trong nhà Lý-Chí là được yên ổn, không phải lo ngại gì về kế sanh nhai. Còn như Lĩnh-Nam tiên-thơ đối với Ba-tỷ-Đà thì rất là kính ái, song vẫn nghiêm trang chỉnh-đính, không khi nào bợn chút lòng tà, thế mới biết gia giáo nhà ông nầy, công đã khá khen tấm vậy. Ông nói chuyện với người nhà, thường thường vẫn khen Ba-tỷ-Đà về người tuấn tú ; chí-khí hiên ngang, thật là một gã thiếu niên gầm trời ít có, Lĩnh Nam nghe cha nói có ý ngờ Ba-tỷ-Đà là Hồng-Nông đổi tên chang ? Nên những khi gặp mặt thường có ý xem coi những cách nói-năng cử-chỉ cùng là dung mạo phong thái của Hồng-Nông thì thiệt đúng như Ba-tỷ-Đà mà cha mình vẫn khen ngợi ; bởi thế trong lòng cung kính, lại thêm cái ý thương yêu, chỉ vì phong hóa ngăn ràng, con trai con gái ra vào rất là phân biệt, cho nên 2 người không mấy khi được cùng ngồi bàn luận, mà đến gặp mặt nhau cũng ít lắm.

Còn nữa)

LUA LÈO

may
chemises tốt lắm
Au Tisseur 92 B Bonnard

Lời Rao

Kính cùng chư quí vị đặng rõ ! Kể từ ngày 1er Avril 1926, đến ngày 15 tây tới đây, như quí vị ông nào có bỏ đồ giặt-ủi tại tiệm « Tân-Lợi » ở đường « Martin des Pallières số (4) ngang gare Dakao.

Vì như có điều chi trắc trở, xin đến bàn luận trước bữa 15 Avril 1926, nếu như đã quá ngày nói trên đó, thì chúng tôi không nhìn biết vì chủ mướn tiệm đã giao lại cho tôi là chủ mới.

Xin quí vị lưu ý
Huỳnh-văn-Trí

Dời chỗ khác

MAISON DU COTINAT khi trước ở đường Charner số 43 nay đã dời về lại lộ Bonnard số 94. Có bán đủ thứ hàng bên Tây, như nón, giày, vớ, áo sơ-mi, đồ chưng dọn trong nhà, đồ tắt, đồ đi đám cưới rất đẹp.

Lúc nầy bạc lên cao, bổn hiệu định bán giá rẻ, xin đồng bang chiếu cố.

Chủ nhơn : Phạm-văn-Hiền
kính mời